

Vlaams
Parlement

vergadering **29**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Plenaire vergadering

van 13 maart 2013

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES	
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden	5
Verkiezing van de eerste ondervoorzitter van de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie	5
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	6
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de sponsoring van de VRT door VLAM	
ACTUELE VRAAG van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de sponsorgelden voor VRT-programma's vanuit de Vlaamse Regering	6
ACTUELE VRAAG van de heer Ivan Sabbe tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de achteruitgang van het aantal leerjongeren	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Goedele Vermeiren tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het stimuleren van leertijd en werkplekieren	11
ACTUELE VRAAG van mevrouw Fatma Pehlivan tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het pleidooi van de minister voor een verplichte inburgering voor Roma	
ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het pleidooi van de minister voor de mogelijkheid tot verplichte inburgering van EU-burgers, in het licht van het aflopende overgangsregime voor Roemenen en Bulgaren	16
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de uitzondering die de minister aan Europa wil vragen om verplichte inburgering voor Roma mogelijk te maken	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Khadija Zamouri tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het pleidooi van de minister voor een verplichte inburgering voor Roma	16
ACTUELE VRAAG van mevrouw Sonja Claes tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de stand van zaken in de alternatieve VIPA-subsidiëring	24

ACTUELE VRAAG van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over het pleidooi van de directeur-generaal van De Lijn voor een tariefverhoging	
ACTUELE VRAAG van de heer Marino Keulen tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de verklaringen van de directeur-generaal van De Lijn betreffende een tariefverhoging	26
ACTUELE VRAAG van mevrouw Griet Smaers tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de resultaten van het proefproject mobiliteitsbudget	30
ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de mogelijke verwerving van zonevreemde militaire campings aan de Vlaamse kust	34
ACTUELE VRAAG van de heer Erik Arckens tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de verdere werking van het Vlaams-Marokkaans Culturenhuis Daarkom	36
ACTUELE VRAAG van de heer Jurgen Vanlerberghe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de imagoschade voor Vlaanderen als gevolg van de uitspraken van de federale coördinator betreffende de herdenking van de Eerste Wereldoorlog	40
ACTUELE VRAAG van mevrouw Güler Turan tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over kredietverstrekking aan kleine ondernemingen	43
ACTUELE VRAAG van mevrouw Martine Fournier tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de geplande sluiting van 43 werkwinkels door de VDAB en de gevolgen hiervan voor de zwakste werkzoekenden	45
VOORSTEL VAN DECREET van de heer Chokri Mahassine, de dames Tinne Rombouts en Danielle Godderis-T'Jonck, de heren Philippe De Coene, Jan Durnez en Marius Meremans en mevrouw Yamila Idrissi houdende wijziging van het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector, wat de verdeling betreft van de middelen voor de aanvullende subsidie voor tewerkstelling binnen de sector gemeentelijk jeugdwerkbeleid – 1878 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 4	
Algemene bespreking	48
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	48
VOORSTEL VAN DECREET van de heer Chokri Mahassine, de dames Tinne Rombouts en Danielle Godderis-T'Jonck, de heren Philippe De Coene, Jan Durnez en Marius Meremans en mevrouw Yamila Idrissi houdende wijziging van het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector, wat de verdeling betreft van de middelen voor de aanvullende subsidie voor tewerkstelling binnen de sector gemeentelijk jeugdwerkbeleid – 1878 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 4	
Algemene bespreking (<i>Voortzetting</i>)	49
Artikelsgewijze bespreking	51

ONTWERP van aanpassing van de werkingsbegroting van het Kinderrechtencommissariaat voor het begrotingsjaar 2013 – 46-A (2012-2013) – Nr. 1	
Bespreking en stemming	51
VOORSTEL VAN DECREET van de heer Chokri Mahassine, de dames Tinne Rombouts en Danielle Godderis-T'Jonck, de heren Philippe De Coene, Jan Durnez en Marius Meremans en mevrouw Yamila Idrissi houdende wijziging van het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector, wat de verdeling betreft van de middelen voor de aanvullende subsidie voor tewerkstelling binnen de sector gemeentelijk jeugdwerkbeleid – 1878 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 4	
Hoofdelijke stemming	52
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	52
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	54
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	54

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14.01 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigen zijn ingekomen van de volgende leden:

Robrecht Bothuyne, Frank Creyelman, Karim Van Overmeire: ambtsverplichtingen;

Matthias Diependaele, Fientje Moerman, Johan Verstreken: door Vlaams Parlement toegestane zending;

Irina De Knop, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge: familieverplichtingen;

Else De Wachter, Yamila Idrissi, Christian Van Eyken, Linda Vissers: gezondheidsredenen.

Minister Smet en minister Schauvliege zijn afwezig wegens verblijf in het buitenland. De tot hen gerichte actuele vragen zullen respectievelijk door minister Lieten en minister-president Peeters worden beantwoord.

■

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

De voorzitter: Dames en heren, voor de sp.a-fractie zijn

in de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed mevrouw Michèle Hostekint als vast lid vervangen door de heer Jurgen Vanlerberghe en de heer Jurgen Vanlerberghe als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Michèle Hostekint

en in de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie mevrouw Michèle Hostekint als vast lid vervangen door mevrouw Else De Wachter en mevrouw Else De Wachter als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Michèle Hostekint.

Verkiezing van de eerste ondervoorzitter van de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de verkiezing van de eerste ondervoorzitter van de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie, ter vervanging van mevrouw Michèle Hostekint, die geen vast lid van die commissie meer is.

Bij mail van 12 maart 2013 draagt de heer Bart Van Malderen, voorzitter van de sp.a-fractie, mevrouw Else De Wachter voor.

Zijn er nog andere voorstellen? (*Neen*)

Aangezien het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, verklaar ik mevrouw Else De Wachter verkozen tot eerste ondervoorzitter van de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie.

■

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 60/21)

■

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de sponsoring van de VRT door VLAM

ACTUELE VRAAG van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de sponsorgelden voor VRT-programma's vanuit de Vlaamse Regering

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, ik heb in het verleden al vragen gesteld over de bestedingen van de Vlaamse Regering aan audiovisuele projecten in 2012. Ik heb toen vernomen dat de Vlaamse Regering hier in 2012 3,8 miljoen euro aan heeft besteed. Daarvan was 40 procent bestemd voor de financiering van producten van de VRT. Ik vond dat antwoord vrij verrassend. Ik heb die vraag bij het begin van de legislatuur ook gesteld, en toen ging het slechts om 20 procent. Naarmate de legislatuur vordert, stijgen de bedragen die onze ministers aan de VRT geven.

Ik heb ook vernomen dat het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) het programma 'Dagelijkse kost' voor 282.000 euro heeft gesponsord. Die sponsoring was bedoeld om bepaalde producten te stimuleren. (*Opmerkingen van minister Ingrid Lieten*)

Eerst luidde het dat VLAM zelf heeft gevraagd bepaalde producten op televisie te brengen. Nadien is gebleken dat de sponsoring voor de helft door VLAM en voor de helft door de Vlaamse overheid is betaald.

We hebben in het verleden al gelijkaardige discussies gevoerd. Ik denk dan aan de steden en de gemeenten, die boven op de dotatie van de VRT bepaalde programma's mee hebben gefinancierd, en aan 'Tournée Générale', een programma waarvoor een sector de VRT heeft opgelegd welke producten en welke biersoorten in beeld moesten komen.

Ik wil in verband met deze problematiek twee punten naar voren brengen.

Eén, de VRT heeft al een vrij riant beheersdotatie. Daar komt nog eens geld van de belastingbetaler bovenop om er bepaalde dingen aan toe te voegen. Wij zijn van mening dat de VRT via de dotatie voldoende geld moet hebben om een aantal belangrijke dingen te doen. Twee, VLAM bepaalt welk product moet worden gebracht. Is dat in overeenstemming met het programmacharter?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, transparantie vind ik zeer belangrijk voor een openbare omroep. Tot nu toe komt in dit verhaal telkens naar boven dat de VRT schnabbelt, links en rechts geld haalt, bij ministers en organisaties, via sponsoring. Dikwijls gaat de discussie erover of dat hun taak is. Ik vind het af en toe een beetje zielig voor de openbare omroep dat ze het gevoel moet geven dat ze geld moet gaan zoeken om bepaalde programma's te maken, maar dat is nog een andere discussie.

Ik heb het lijstje even gemaakt. Als het over geld gaat, wil ik precies zijn, dus lees ik het af, voorzitter. De VRT heeft een basisdotatie van 289,6 miljoen euro. Van de Vlaamse ministers krijgt ze 1,5 miljoen euro extra. Daarnaast is er de VLAM-sponsoring, dan is er 282.500 euro

voor Dagelijkse Kost, 232.500 euro voor Groenland, 30.000 euro voor vijf thema-uitzendingen en 75.000 euro van het Agentschap voor Natuur en Bos.

In het verleden heb ik vragen gesteld over bijkomende financiële steun voor de VRT-nieuwsdienst. Het gaat niet enkel over kookprogramma's of aangename toeristische programma's. De VRT-nieuwsdienst krijgt bijvoorbeeld ook geld van het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid. We weten niet hoeveel. Op die vraag krijg ik geen antwoord.

De Europese Commissie sponsorde ook de VRT-nieuwsdienst voor 260.000 euro. Dat heb ik moeten vernemen via de pers, want op de vragen die wij stellen als parlementslid om transparantie te krijgen van de openbare omroep, krijgen wij geen antwoord. Het is ei zo na een staatsgeheim. Dan hebben we nog de Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking. Hoeveel? Ook geen idee. Telkens horen we dat we daar eigenlijk geen zaken mee hebben.

Minister, dat is de insteek, dat zijn de vragen waar ik mee zit. Een overheidszender die toch al royaal wordt gesubsidieerd, verzamelt fondsen uit alle windhoeken. Bent u van mening dat de jaarlijkse dotatie alle programmakosten moet dragen en dekken, zodat misschien een aanpassing menselijk is, en de VRT niet meer op zoek moet naar geld?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik had niet gedacht dat ik hier ooit een vraag zou moeten beantwoorden over bloemkolen en spruitjes, skrei en kabeljauw, maar ik wil dat natuurlijk met plezier doen, want daar gaat het over.

Het gaat over twee zaken. De eerste vraag is of de VRT een gemengde financieringsvorm heeft en dus naast de dotatie nog andere inkomsten mag hebben. Het antwoord daarop is ja. Dat staat ook zo in de beheersovereenkomst. Hier in het hele parlement, in alle fracties, was iedereen het eens dat er een gemengde financieringsvorm moest en mocht zijn voor de VRT, maar dat die moest worden gelimiteerd en dat er transparantie over moest bestaan. Daarom hebben we daaraan expliciet plafonds toegekend en hebben we verplichtingen in de beheersovereenkomst toegevoegd voor rapporteren.

Die twee zaken wil ik letterlijk citeren. In de beheersovereenkomst staat dat de VRT, indien ze dit nodig acht, de financiering van de opdracht van de openbare omroep mag aanvullen met specifieke financieringen die haar door overheidsinstellingen worden toegekend. Er staat ook dat de rapportering over de financieringen van de opdracht van de openbare omroep volgende elementen moet bevatten: het bedrag van de bijkomende publieke financiële middelen die de VRT naast de dotatie ontvangt en waarvoor. Dat geldt voor publieke middelen die komen van Vlaanderen, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of de gemeenten.

Ik begrijp de vraag die hier wordt gesteld dus niet zo goed, behalve indien u vraagt, mijnheer Tommelein, of de onafhankelijkheid van de redactionele inbreng gegarandeerd is. Ik kan u verzekeren dat die onafhankelijkheid gegarandeerd is. Dat staat trouwens ook in de beheersovereenkomst, want daarin staat dat de VRT altijd de eindverantwoordelijkheid draagt, ook voor programma's van interne of externe productie die zouden worden gefinancierd door andere partners. Dat betekent dat de VRT zich dus niet laat beïnvloeden door de financiële partners in de inhoud of de programmering en dat de VRT de volledige eindverantwoordelijkheid draagt.

Wat mij betreft, is het dus simpel. Als bevoegde, publieke partners graag een beroep doen op mediaspelers – VRT, vtm – dan is dat hun eigen keuze en leggen ze verantwoordelijkheid af voor hun parlementen of gemeenteraden. De VRT moet ervoor zorgen dat ze niet boven een bepaald plafond gaat. Ze moet daarover transparant rapporteren in het jaarverslag en ze moet de redactionele autonomie bewaren.

Ik vind het positief dat bijvoorbeeld VLAM een overeenkomst afsluit, omdat men dan aan de VRT vraagt om onze Belgische en Vlaamse producten te promoten en ik zie niet in wat daar

verkeerd aan is. Ik heb er alle vertrouwen in dat Jeroen Meus zelf het gerecht zal kiezen dat hij zal maken.

De heer Bart Tommelein: Minister, er is ook niets mis mee om producten van eigen bodem te promoten, om ondernemen te promoten. Ik stel me enkel de vraag waarom het niet in de beheersovereenkomst staat dat dit moet worden gedaan met de middelen die de VRT krijgt. Het is natuurlijk een discussie die vrij ver kan gaan. Ik heb zeker ook niets tegen VLAM. Dat ze geld geven aan regionale omroepen om Noordzeevis te promoten, dat ze geld geven aan ‘Komen eten’ van vtm om producten te promoten, daar heb ik geen probleem mee, maar er is een grijze zone. In die grijze zone krijgt de overheidszender, die al een pak geld van de belastingbetaler krijgt, via de regering – en meer en meer naarmate de legislatuur vordert – nog eens extra middelen om dingen te doen die volgens mij heel normaal zouden moeten zijn: eigen producten promoten, ondernemen promoten en een aantal andere dingen. Het gebeurt wel met cultuur en met andere zaken, maar niet met dit. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat dit een leuke schnabbel is voor de leden van de regering om extra geld toe te stoppen aan de openbare omroep.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, bij mij gaat het niet over skrei op een bedje van prei. Bij mij gaat het over de financiële transparantie bij de openbare omroep. Of het nu Jeroen Meus is, of iemand anders, daar wil ik me zelfs niet mee moeien.

U zei dat iedereen het eens is over de gemengde financiering. Als u het mij vraagt: ik ben het daar niet mee eens. Ik heb altijd gepleit voor een openbare omroep die volledig gefinancierd wordt door de overheid en reclame- en sponsorvrij is. Dat lijkt mij het ideale model, maar of het haalbaar is, is een andere discussie.

Men zoekt geld, en als men geld zoekt, komt men ofwel niet toe ofwel wil men dingen doen waarvoor men het geld niet heeft en gaat men het extern zoeken. Daar mis ik een grote sleutel. U antwoordt niet op mijn vragen, namelijk of u vindt dat dan de dotatie moet worden aangepast en of het niet nodig is om na te gaan of ze wel genoeg geld hebben. Ik weet dat niet. Als ik nu zie waar ze hun geld moeten gaan halen, dan denk ik dat ze te weinig hebben.

Transparantie is één, dat is waar. Maar als ik als parlementslid de VRT vragen stel over sponsorgelden die zij krijgen, en als ik als antwoord krijg dat ik er geen zaken mee heb, dan is dat niet de vorm van transparantie die ik bedoel.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, collega's, het is nogal kort door de bocht om te stellen dat VLAM de inhoud bepaalt van programma's. Het is nog straffer te spreken over een graaicultuur en te zeggen dat de VRT schnabbelt. De beheersovereenkomst van de VRT laat externe financiering toe via product placement enzovoort. De VRT kan volgens mij ook meedoen met open calls voor projecten van de Vlaamse overheid en van private partners. Mijnheer Tommelein, dat is geen oneerlijke concurrentie als de transparantie wordt gerespecteerd, als er duidelijke afspraken zijn die gerespecteerd worden door de VRT.

Minister, ik zou wel willen vragen dat er voldoende transparant wordt gecommuniceerd over de afspraken tussen de VRT en de private partners. Ik zou er ook op willen aandringen dat de resolutie van 18 mei 2011 die de meerderheid heeft aangenomen om versnippering van financiering te voorkomen, wordt gerespecteerd.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, het is intussen al een klassiek gegeven dat we hierover debatteren. Dit is niet nieuw. We hebben dat drie of vier jaar geleden ook al eens gedaan naar aanleiding van Vlaanderen Vakantieland en naar aanleiding van gemeenten waar extra geld werd opgehaald. Het antwoord blijft vandaag even klassiek als toen: het is toegelaten en er is geen inmenging in de inhoud door de sponsors.

We moeten ons wel fundamenteel de vraag stellen: is dit wel de goede manier van werken? U hebt het over die gemengde financiering. Minister, dit is geen gemengde financiering, want de centen die er nu extra bij komen, komen ook uit de zakken van de belastingbetalers. Het zou veel eerlijker zijn om het debat aan te gaan, zoals de heer Verstrepen suggereert. Is de dotatie onvoldoende om de maatschappelijke opdracht van de VRT in te vullen? Als dat niet het geval is, moet je dat bij die dotatie steken. Dat is tenminste eerlijk. Dat is duidelijk. Dan weet ook de belastingbetaler heel duidelijk wat de openbare omroep hem kost en moeten we niet gaan zoeken naar bijfirma's en bijhuisjes van de Vlaamse Regering, waar allemaal geld richting VRT wordt gegooid.

De voorzitter: De heer De Coene heeft het woord.

De heer Philippe De Coene: Voorzitter, collega's, we hebben blijkbaar te maken met twee programma's. Het eerste programma is 'Dagelijkse kost', dat gaat over koken met tomaten, op de VRT. Dan heb je 'Wekelijkse kost', dat is hier in het Vlaams Parlement gooien met tomaten naar de VRT.

Ik vraag me eigenlijk af wat er aan de hand is. De extra financiering, al dan niet publiek, is toegelaten binnen bepaalde perken. De transparantie bestaat, want ze staat op lijsten die voor iedereen beschikbaar zijn. De redactionele onafhankelijkheid is contractueel gewaarborgd en gevolgd. Minister, dus is mijn pertinente vraag: wat is nu eigenlijk het probleem?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, het klopt dat de discussie hier al bijzonder vaak is gevoerd, en zeker ook in de aanloop naar de beheersovereenkomst. Die beheersovereenkomst, waarmee we akkoord zijn gegaan, stelt uitdrukkelijk dat het mag. Minister, ik heb een vraag in de marge. Ik vraag me af of de VRT altijd de eindbeslissing neemt in dat soort zaken, en bijvoorbeeld niet de productiehuisen. Dat is wel interessant om te weten, want ze zijn volgens mij uiteindelijk wel zelf verantwoordelijk.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Wellicht is er niets onwettigs gebeurd. We hebben een gemengd financieringsmodel, minister. Ik heb twee bekommernissen die ik in alle eerlijkheid wil uiten. Je zou ook kunnen zeggen: je kunt op twee manieren met tomaten omgaan. Je zou ook de vraag kunnen stellen: is er geen inhoudelijke bemoeienis? Heeft bijvoorbeeld een sponsoring door VLAM een effect op het type tomaten, op het feit of er ruimte is voor biomaaltijden of vegetarische maaltijden en dergelijke meer. Ik ga er niet dieper op in, maar het is wel een bekommernis dat de onafhankelijkheid van de redactie gegarandeerd moet zijn.

We hebben met een aantal feiten rond brouwers en dergelijke in Vlaanderen wel wat discussie gehad of er toch geen impact was van de sponsor op de inhoudelijke keuzes. Idem voor Vlaanderen Vakantieland. Het is een bekommernis van elke dag, laat ons dat eerlijk tegen elkaar zeggen. Ik wil de VRT daar toch nog eens op wijzen, want het kortetermijngeldgewin zou haar wel eens op andere gedachten kunnen brengen.

Minister, de Vlaamse overheid is nog iets anders dan gemengde financiering. Ik vind dat wat de Vlaamse overheid en onze regering betreft, er een all-inpakket moet zijn dat in de beheersovereenkomst staat. We hebben ook criteria voor diversiteit. We zouden ook criteria kunnen hebben voor producten van eigen streek bijvoorbeeld. Dat zou een positievere benadering zijn. Voor mijn part mag de dotatie dan worden aangevuld.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, ik wil nog eens enkele dingen benadrukken. De VRT is volledig in regel met de beheersovereenkomst, zowel wat betreft het aangaan van de sponsoringcontracten als wat betreft het transparant daarover rapporteren.

Ik heb een beetje problemen met de sfeer die hier wordt gecreëerd alsof de VRT met de bedelzak langsheen de verschillende ministers gaat om nog wat extra geld bijeen te sparen.

Meestal is het omgekeerd en zijn het de ministers die een bepaalde beleidslijn publiek willen maken, bijvoorbeeld onze mensen stimuleren om zo veel mogelijk seizoensgebonden producten en producten die in Vlaanderen gekweekt zijn, te gebruiken in de keuken. Dat is toch een heel legitieme doelstelling? Een andere doelstelling is het ondernemerschap proberen te stimuleren. Dat zijn heel legitieme doelstellingen. Die ministers gaan volgens de regels van de kunst tewerk en doen meestal een oproep aan verschillende mediahuizen. De VRT is perfect in de mogelijkheid om ook een project in te dienen. Als ze dan de jury passeert, mag zij het project uitvoeren.

Ik vind het dus niet correct om hier het beeld te schetsen dat de VRT op zoek zou zijn naar geld. Dat zou haar ook niet helpen, omdat wij, net om de oneerlijke concurrentie te beperken, hebben bepaald dat de VRT wel extra geld mag zoeken maar dat bedrag geplafonneerd hebben. De VRT krijgt dus zeker niet te weinig projecten aangeboden van gemeentebesturen en van andere besturen, integendeel.

Het gaat niet over het bijeen schnabbelen van extra geld, het gaat erover dat men correcte afspraken maakt over bepaalde waarden die gemeentebesturen, provinciebesturen of gewesten onder de aandacht van de kijker willen brengen via tv-programma's.

Mijnheer Caron, Vandaele en Yüksel, ik benadruk nog eens dat de VRT natuurlijk altijd redactioneel verantwoordelijk is voor alle programma's die ze uitzendt. Of ze die programma's nu zelf heeft gemaakt of extern heeft laten maken, of die programma's nu gefinancierd worden uit haar dotatie, of voor een stuk worden meegefinancierd vanuit sponsoringcontracten, er is maar één regel: de VRT is eindverantwoordelijk en draagt de redactionele autonomie. Dat staat ook nog eens in de beheersovereenkomst. Ik lees het jullie nog even voor: "De VRT draagt de eindverantwoordelijkheid voor de financiering van haar interne en externe producties. Dit betekent, in lijn met artikel 91 van het mediadecreet, dat de inhoud en de programmering nooit dusdanig beïnvloed worden door de financiering en dat derhalve de VRT de verantwoordelijkheid over haar programmering draagt en de redactionele onafhankelijkheid van de VRT niet mag worden aangetast."

De heer Bart Tommelein: Dit gaat helemaal niet over anti-VRT of met tomaten gooien, mijnheer De Coene. Dit gaat over het feit dat de bevolking, de belastingsbetaler, het recht heeft om te weten hoeveel van zijn belastingsgeld naar de openbare zender gaat. Wat er inzake cultuur, inzake economie, inzake klimaat, inzake milieu, inzake cultuuritems in het journaal moet komen, dat staat wel allemaal in de beheersovereenkomst. Maar daarbovenop trekken de ministers nog eens 3,8 miljoen euro uit om nog extra dingen, die niet in de beheersovereenkomst staan, op tv te krijgen, en van dat bedrag gaat er dan 40 procent naar de openbare omroep. Daarover gaat het, minister. U geeft bovenop de riant dotatie, nog eens 40 procent van de extra middelen die u in één jaar uittrekt, opnieuw aan de overheidszender VRT. Dat mogen we als parlementsleden aanklagen. Iets aanklagen is toch nog iets anders dan met tomaten gooien.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, mijn tijd zal veel te kort zijn. Ik wil u nog zoveel vertellen, maar ik zal het kort houden.

We beginnen hier het debat te verleggen naar het niveau van het tomaten gooien in een kraam. Ik zal dus even naar het kinderlijke niveau gaan: 'Belastinggeldstromingen voor dummies', of misschien 'Net gemist' of 'Ooit gemist'. U moet het eens proberen, want ik zal het nog eens herhalen. Dit is niet iets naar de VRT gooien, ik vind dit een heel eenvoudige, nog steeds terechte vraag. We hebben belastinggeld, dat wordt gegeven aan de VRT. Je geeft het rechtstreeks, zoals zakgeld aan een kind, of je zegt: "Mijn suikeroom, die in dezelfde pot zit, kan u via via via nog wat geld geven." Dat gebeurt er: er wordt geld toegestopt op een manier die eigenlijk niet zo transparant is. Ik heb het niet over sponsoring, ik heb het niet over de gemengde financiering of over reclamegelden, ik heb het over een ministerie, een minister, een organisatie die uit dezelfde pot belastinggeld leven, en dat belastinggeld wordt

via omwegen teruggesluisd naar die openbare omroep. Ik vind dat niet banaal, en ik vind dat het terecht vragen zijn, en beste collega, ik zal dit blijven doen zolang ik hier zit.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Ivan Sabbe tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de achteruitgang van het aantal leerjongeren

ACTUELE VRAAG van mevrouw Goedele Vermeiren tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het stimuleren van leertijd en werkplekieren

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Lieten.

De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Minister, ik ben blij dat u daar staat, want dan krijg ik deze keer misschien een antwoord.

Het aantal leerjongeren is in 2012 ten opzichte van 2011 met 5 procent gezakt. Tussen 2006 en 2012 is het met 25 procent gezakt. Dat zijn 1300 leerjongens en -meisjes.

Dat betekent toch een belangrijk instroompotentieel in de arbeidsmarkt. 1300 eenheden, dat is heel wat op de Vlaamse arbeidsmarkt. In onze maakindustrie, groothandel, retail en zo meer is het heel moeilijk om waardevolle medewerkers te vinden. Bovendien is er nog het fenomeen dat we nog altijd met 12 procent ongekwalificeerde uitstroom zitten. Dat betekent dat 12 procent van de jongeren hun middelbare school niet afmaken en op die manier niet goed in de arbeidsmarkt terechtkomen.

We weten allemaal dat daar een probleem zit en dat we zo veel mogelijk van die jongeren willen integreren in de arbeidsmarkt. In het loopbaanakkoord van 17 februari 2012 worden heel goede maatregelen opgesomd: 34 sectorconvenants, richtlijn werkplekieren, goede praktijkvoorbeelden werkplekieren, aanbod informatie, aanreiken instrumenten. En toch, minister, zien we dat het aantal leerjongeren op zes jaar tijd met 25 procent daalt. Dat is zeer bevreemdend, vooral omdat we weten dat we vandaag in een moeilijke conjunctuur zitten.

Ik begrijp dan ook niet dat men vanuit de Vlaamse Regering, en specifiek de minister van Onderwijs, zich niet meer concentreert op dit thema. Hij heeft hier al een lans gebroken voor zeer grote hervormingen. Als u deze cijfers ziet, wat zult u doen om die jobs waar we zo'n gebrek aan hebben – metselaars, dakdekkers, lassers, loodgieters – op te vullen? Hoe kunt u beter inspelen op deze lacune in de arbeidsmarkt?

De voorzitter: Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Minister, ik had mijn vraag gesteld aan minister Smet, maar ik ben tevreden dat u hier bent. Ik ga ervan uit dat u zult antwoorden.

Het thema is niet nieuw. Het is ook al een aantal keren in de commissie ter sprake gekomen, verschillende collega's hebben er al vragen over gesteld. Het gaat over leren en werken in het secundair onderwijs. Een persbericht van UNIZO heeft opnieuw onder de aandacht gebracht dat het aantal jongeren dat kiest voor de opleiding waarbij leren en werken gecombineerd wordt, opnieuw met 5 procent gedaald is ten opzichte van vorig jaar. Als we opleidingen binnen SYNTRA specifiek bekijken, spreken we voor de voorbije tien jaar zelfs over een halvering.

Het gaat ons niet zozeer om de cijfers, minister. Wij zijn ervan overtuigd dat dit een belangrijke opleiding kan zijn, om allerlei factoren: de huidige arbeidsplaatsen, continuïteit voor de bedrijven, werkzekerheid. De heer Sabbe verwees al naar de ongekwalificeerde

uitstroom. Men kan nu via dit systeem een getuigschrift of diploma secundair onderwijs behalen. Er zijn dus een groot aantal troeven.

Het onderwijs kampt met een imagoprobleem. Heel vaak wordt dit aangeduid als een ‘onderwijs van de laatste kans’, daar ga je pas naartoe als je echt niet anders kunt. Veel jongeren zijn misschien wel schoolmoe, maar daarom niet leermoe. Daar zijn wij van overtuigd. Wij vinden dat daarop moet worden ingezet. Zijn er al initiatieven genomen om dit soort onderwijs te herwaarderen? Wat is de stand van zaken daaromtrent?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, uw zorg wordt zeker gedeeld door zowel minister Smet als minister Muylers. Op vraag van collega Smet wordt rond de leertijd een actieplan uitgewerkt met SYNTRA Vlaanderen en de administratie Onderwijs, om die leertijd te herpositioneren en positiever in de samenleving te introduceren of te vernieuwen. Minister Smet verwacht dat actieplan nog dit voorjaar. Dan zal er ook overleg zijn met minister Muylers om het in uitvoer te brengen.

Daarnaast is er een evaluatie gepland van het decreet Leren en Werken. Die evaluatie wordt dit jaar nog verder uitgewerkt. Op basis daarvan kan er zeker een debat gevoerd worden in de commissie en kunnen er, indien nodig, decretale wijzigingen aangebracht worden.

Ik wil ook nog duidelijk maken dat we een onderscheid moeten maken tussen ‘leertijd’ als formule en de formule werkplekieren. Werkplekieren is ook een poging om de school dichter bij de industrie en de tewerkstelling te brengen, maar dan in het volwassenenonderwijs en het voltijds onderwijs. Er zijn al wat initiatieven genomen om ook dat verder te stimuleren. Er zijn in het begin van het schooljaar richtlijnen gepubliceerd, in samenwerking met de federale minister van Werk, om het juridische kader goed te schetsen, zowel voor de bedrijven, de scholen als de individuen.

Er is een helpdesk geïnstalleerd, waaraan scholen vragen kunnen stellen over werkplekleerlingen. Er is een proefproject waarin tien contextspecifieke leidraden worden uitgewerkt met betrekking tot werkplekieren. Heel binnenkort, op 29 april, zal er een studiedag plaatsvinden waarop de resultaten van dat proefproject zullen worden uitgelegd.

Er werd al verwezen naar de sectorconvenanten. Die geven ook een aanzet om een voldoende kwaliteitsvol werkplekieren mogelijk te maken. Minister Smet zal ook de nodige decretale initiatieven nemen om de stages in de derde graad van tso en bso verplicht te maken.

Er is ook nog een werkgroep actief met betrekking tot het harmoniseren van de statuten qua werkplekieren. Een veel gehoorde kritiek is immers dat de veelheid aan statuten het moeilijk maakt voor iedereen om zijn weg te vinden. Tegen de zomervakantie verwacht minister Smet een eerste voorstel over de deeltijdse stelsels die ter zake mogelijk zijn.

Dan hebben we natuurlijk nog de ruimere discussie over de vraag hoe we jongeren verder kunnen stimuleren om technische richtingen te volgen en daarna, bij hun beroepskeuze, ook de technische banen niet links te laten liggen, om integendeel de meerwaarde daarvan in te zien. We kunnen immers wel proberen jongeren te stimuleren om die technische opleidingen te volgen, maar dat betekent niet dat ze daarna ook altijd voor een baan in die sectoren kiezen. Dat heeft dikwijls ook te maken met de arbeidsomstandigheden, met het imago van die baan, met de manier waarop jongeren zelf hun keuzes maken en hun toekomst plannen.

Alleszins zijn er ook met betrekking tot het stimuleren van jongeren om technische richtingen te volgen toch wel een aantal initiatieven genomen. Er is het project van Klasse, samen met de VDAB en de Dienst Beroepsopleiding Onderwijs (DBO), waarbij twee jongeren elke week een ander beroep uitoefenen en daarover verslag uitbrengen in Klasse. Er is ook de Onderwijskiezer, die nu ook de keuze van beroepen in beeld brengt. Er zijn de Beroepenhuizen, waaraan subsidies worden gegeven. Er is het STEM-actieplan (Science, Technology, Engineering and Mathematics), om jongeren meer te stimuleren die hardere

richtingen te kiezen. Er zijn de activiteiten van de regionale technologische centra (RTC's) onder de noemer 'Techniek is sjiek', waarbij ook technische vorming wordt gegeven aan leerkrachten van het basisonderwijs. We mogen zeker ook verwijzen naar het project 'Verruim je horizon' met het concept van de sit-ins, waarbij jongeren worden begeleid naar een studiekeuze. Dat nieuwe concept wordt nu in Limburg uitgeprobeerd, om de technische mogelijkheden daar veel beter in de verf te zetten.

Er worden dus heel wat maatregelen genomen, maar dat debat is zeker en vast niet ten einde. We moeten er immers nog in slagen om de cijfers een positieve wending te geven.

De heer Ivan Sabbe: Minister, ik ben blij met het enthousiasme waarmee u de kleuren van uw collega verdedigt, maar jammer genoeg is dit 'too little, too late'. We moeten immers bedenken dat deze Vlaamse Regering ondertussen al vier jaar bezig is, en dat we die negatieve tendens bij het aantal leerlingen voor werkpleklers al langer zien. Elk jaar is er een achteruitgang met 5 procent. Nu somt u een heleboel maatregelen op die minister Smet heeft doorgegeven. Alles goed en wel, maar vier van de vijf jaar van deze legislatuur zijn voorbij. Nochtans weten we dat 70 procent van de ondernemingen zeer tevreden zijn over deze leerjongeren. Ze willen dat dit wordt uitgebouwd, dat dit wordt gestimuleerd, dat daaraan wordt gewerkt. Ik vind het dan zeer bedroevend dat nu pas, hoewel men weet dat dit een probleem en een actiepoint is, een aantal bijkomende maatregelen, onderzoeken en studies worden gelanceerd. We wisten dit eigenlijk al. De tendens is al van vóór deze jongste regering bekend. Die is er al sinds 2007. Eens te meer heeft men veel te laat ingegrepen. Ik vraag me af of deze maatregelen nog voor het einde van deze legislatuur iets zullen opleveren.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Minister, ik dank u voor uw uitgebreide antwoord. U hebt eigenlijk het totaalbeeld geschetst van maatregelen die al worden genomen of zullen worden genomen om leerlingen te stimuleren te kiezen voor wiskunde, techniek en wetenschappen. Dat is heel ruim. Leren en werken is daar één onderdeel van. Ik wil me daar even op toespitsen. Ik heb begrepen dat er een actieplan zal komen. Ik heb ook begrepen dat de evaluatie van het decreet Leren en Werken er ook aan komt. Hebt u een idee wanneer dat zal zijn? Is dat voor binnenkort of voor het einde van het jaar? Het is toch wel belangrijk dat we daarop inzetten.

Het gaat niet alleen over leren en werken bij bijvoorbeeld SYNTRA, het gaat ook over het deeltijds secundair beroepsonderwijs. Het is misschien wel een idee om die twee manieren van leren en werken beter op elkaar af te stemmen en te integreren in plaats van ze naast elkaar te laten bestaan.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Voorzitter, dit thema is al veelvuldig besproken in de commissie Onderwijs. Minister, u hebt zeer breed geantwoord. Er is leren en werken, er is deeltijds onderwijs, er zijn alle vormen van werkpleklers bij elkaar. De scholen die dat willen, gebruiken de mogelijkheden die er zijn. Er is een soort 'mismatch' tussen de scholen die van alles willen doen en de bedrijven waar het leren en werken en de bedrijfsstages moeten plaatsvinden. "It takes two to tango." Soms hebben de scholen moeilijkheden om bedrijven als partner te vinden. De minister heeft inderdaad vele maatregelen in het vooruitzicht gesteld. Een daarvan is de verplichte stage in tso en bso. Maar is het überhaupt mogelijk om dat organisatorisch, met medewerking van al die bedrijven, rond te krijgen? Ik vrees dat wat dat betreft nog een hele weg af te leggen valt.

De voorzitter: Mevrouw Brusseeel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseeel: Minister, het STEM-actieplan, waarnaar u verwijst, werd door de regering in januari 2012 voorgesteld. Dat is ondertussen al een tijdje geleden. De vraag was er gekomen vanuit het parlement en het actieplan werd – meen ik mij te herinneren – unaniem goedgekeurd in 2010. Als er nu opnieuw over een actieplan wordt gesproken, vraag

ik mij af wanneer het vorige actieplan zou kunnen worden geïmplementeerd. Dat lijkt mij het belangrijkste. Daarin wordt vermeld dat er moet worden gewerkt aan stages, aan samenwerking met bedrijven, aan het imago van het technisch onderwijs en aan studiekeuzebegeleiding. Maar wanneer wij hierover pertinente vragen stellen in de commissie Onderwijs, wordt al gauw verwezen naar het debat dat moet plaatshebben, is het niet over het STEM-actieplan dan over de hervorming van het secundair onderwijs. Dat blijft allemaal verschrikkelijk lang op zich wachten. Ondertussen klagen de ondernemers en is het imago van het technisch onderwijs echt wel aan opwaardering toe. Ik wil de Vlaamse Regering vragen om daar veel sneller werk van te maken.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, ik deel de bezorgdheid van mijn collega's. Het decreet Leren en Werken werd goedgekeurd in 2008. Het had toch wel een aantal ambitieuze doelstellingen, onder andere om het aantal jongeren in leer-werksituaties drastisch te verhogen. Maar we zien nu opnieuw een grote daling en al enkele jaren op rij een dalende tendens, terwijl zowel bij jongeren als bij kmo's een grote vraag bestaat om dat te doen toenemen. De Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) heeft al in 2010 een uitgebreid advies geformuleerd met een aantal heel duidelijke aanbevelingen. Het blijft wachten op actie en op de evaluatie van dat decreet Leren en Werken.

Het einde van de legislatuur nadert. Er zijn in het regeerakkoord duidelijke doelstellingen vastgelegd. Ik vraag mij ook af hoelang dit nog zal duren en wanneer wij meer concrete actie kunnen verwachten.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, collega's, het persbericht van UNIZO was terecht. Maar vorige week vrijdag kregen de collega's van de commissie Onderwijs ook de bezorgde open brief van Voka. Daarin werden drie elementen aangehaald en werd het probleem wat ruimer gesitueerd. Veel jongeren die zouden kunnen schitteren in tso en bso, zitten daar spijtig genoeg vandaag niet. Er is een opleidingsaanbod dat ondoorzichtig is en veel te ruim. Ten slotte houden ze ook een pleidooi om de samenwerking tussen het bedrijfsleven en het onderwijs te activeren.

Minister, wij weten uiteraard dat uw collega werkt aan grote plannen, die vooral door zijn opvolgers zullen moeten worden uitgevoerd. Maar wij zouden hem toch ook de suggestie willen meegeven om nog tijdens deze legislatuur concrete stappen te zetten om het beroepsgericht onderwijs op alle vlakken aantrekkelijker te maken voor de jongeren.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, het is, zoals mevrouw Vermeiren en de heer Van Dijk stellen, om te beginnen zo dat er een mismatch is tussen enerzijds de behoefte vanuit de scholen en het bedrijfsleven en anderzijds het feit dat we er niet in slagen om dat aantal jongeren te doen stijgen.

Dat heeft natuurlijk te maken met een veelheid van factoren, met imago, met toeleiding, met het feit dat het niet altijd gemakkelijk is voor de leerkrachten die in het deeltijds onderwijs werken, om die stageplaatsen en engagementen te vinden zodat de jongeren goed gecoacht en begeleid worden. Er moet op vele fronten tegelijk worden gewerkt.

Ik heb jullie een overzicht gegeven van alle maatregelen waar nu al initiatieven voor zijn genomen. Die zijn in de uitroffase. We hopen dat, door op die verschillende vlakken te werken, we de cijfers kunnen doen stijgen.

Niettemin past dit ook in twee grotere debatten. Het eerste is: hoe kunnen we in onze samenleving meer begrip en engagement krijgen voor wetenschap, techniek en technologie? Dat begint natuurlijk op de schoolbanken, maar het loopt door in het bedrijfsleven, in de schoolkeuzes en aan onze universiteiten.

Daarover heb ik samen met minister Smet een beleidsplan opgemaakt. Hij focust op de schoolkeuze, waarin er op vraag van het parlement een breed draagvlak wordt gezocht met veel actoren. Die actoren zijn er nu en ze zijn met elkaar aan het overleggen om uit te zoeken hoe het beleidsplan eventueel moet worden bijgestuurd en waar nieuwe gaten moeten worden gevuld. Ondertussen worden er heel wat initiatieven gefinancierd die proberen voort te werken aan het draagvlak, zowel inzake schoolkeuze, als inzake studiekeuze en oriëntering.

Het past ook in een ander groot debat, het debat over de hervorming van het secundair onderwijs. Het is heel duidelijk dat minister Smet daar heel veel ideeën over heeft en ook zeer ongeduldig over is. Hij werkt er heel hard aan om een consensus te bereiken.

De heer Ivan Sabbe: Minister, u hebt dit met veel gedrevenheid gebracht, maar wat is de conclusie zoals na vele vragen die worden gesteld? Deze Vlaamse Regering leidt – heel toepasselijk op dit moment – aan een chronische buikloop van actieplannen. U gaat dit doen en dat doen en ondertussen zijn we vier jaar verder en is er eigenlijk niets gebeurd.

Tegenover die chronische buikloop van actieplannen gaat de regering vooruit zoals in het boek ‘Kaas’ – de mensen van mijn generatie hebben dat boek zeker gelezen – van Willem Elsschot. Aan het einde van het boek is de conclusie dat er niets is gebeurd, dat er grootse plannen waren, dat hij een kaashandel zou oprichten en beginnen en op het einde van het boek moet hij alles verkopen met verlies en is er niets gebeurd. Dat is wat de Vlaamse Regering aan het doen is, in plaats van dat de minister een losse nota schrijft over de fantastische, grote hervorming van het onderwijs, die niemand wil. Studies tonen aan, onder andere de studie van professor Duyck, dat early tracking de oplossing is.

In plaats van grote plannen te declameren, waarvan de heer De Meyer terecht zegt dat als ze ooit zullen worden uitgevoerd, dat door de volgende legislatuur zal gebeuren. Concentreer u, hic et nunc, nu actie, nu vooruit, Vlaanderen in Actie nu. (*Applaus bij LDD, het Vlaams Belang en de heer Marnic De Meulemeester*)

Mevrouw Goedele Vermeiren: Minister, op het einde zegt u enkele belangrijke zaken. Het imagoprobleem van de studierichtingen, ook de toeleiding is heel belangrijk, net als de studiekeuze en een goede trajectbegeleiding van de leerlingen naar de juiste keuze. Het is belangrijk dat de leerlingen in de juiste richting terecht komen.

We hebben het al gehad over stageplaatsen. Als we het houden bij leren en werken, dan heeft het deeltijds beroepssecundair onderwijs een tekort aan stageplaatsen. SYNTRA heeft te weinig studenten, maar meer stageplaatsen. Als we die kunnen laten samenwerken, dan is dat een goed punt. Als we het bedrijfsleven ervan kunnen overtuigen dat het nodig is dat ze mee instappen in dat verhaal en die richting, dan is dat ook belangrijk.

Er zijn al heel wat concrete punten waaraan we op de korte termijn kunnen werken, maar die discussie kunnen we verder met uw collega voeren.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Fatma Pehlivan tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het pleidooi van de minister voor een verplichte inburgering voor Roma

ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het pleidooi van de minister voor de mogelijkheid tot verplichte inburgering van EU-burgers, in het licht van het aflopende overgangsregime voor Roemenen en Bulgaren

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de uitzondering die de minister aan Europa wil vragen om verplichte inburgering voor Roma mogelijk te maken

ACTUELE VRAAG van mevrouw Khadija Zamouri tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het pleidooi van de minister voor een verplichte inburgering voor Roma

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Minister, zaterdag verscheen er een persbericht waaruit bleek dat u de Roma zou willen verplichten een inburgeringstraject te volgen. De Roma leven geconcentreerd in een twee- à drietal steden, voornamelijk Gent en Sint-Niklaas. Ik kom uit Gent, en ken de problematiek redelijk goed. De Roma zouden voor heel wat overlast zorgen.

Minister, u beseft ook wel dat het hier om EU-onderdanen gaat. Volgens de EU-richtlijnen kunnen EU-onderdanen niet verplicht worden om een inburgeringstraject te volgen. Op basis van nationaliteit en etnie wilt u hen daartoe verplichten.

Het gaat hier over 15.000 Roma die in Vlaanderen leven. Daarvan zorgt in Gent een 15-tal families voor heel veel problemen. Ik ga niet ontkennen dat zij voor overlast en problemen zorgen. Ik vraag me echter af, minister, welke argumenten u zult gebruiken ten opzichte van Europa. U gaat immers een uitzondering vragen op de Europese regelgeving om die verplichting in te voeren. Zou u niet beter aan Europa vragen om middelen vrij te maken om bepaalde projecten te subsidiëren? In het kader van inburgering en integratie zouden die projecten ten goede kunnen komen aan die bevolkingsgroep.

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Minister, u zult me enig leedvermaak permitteren wanneer ik vaststel dat uitgerekend Jozef De Witte van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (CGKR) u van discriminatie en racisme beschuldigt omdat u, zoals gezegd, de Roma verplicht wilt inburgeren ondanks het feit dat het EU-burgers zijn. Men wordt altijd door zijn eigen luizen gebeten en dat is in dit dossier niet anders, al was het maar vanwege het feit dat het CGKR, zoals meestal het geval is, de bal hier helemaal mislaat. Maar toch. Ik voel enige sympathie voor de heer De Witte omdat hij u aanvalt, niet omdat hij het juiste argument gebruikt maar vanwege het feit dat hij stelt dat die Roma misschien niet integreerbaar zijn. Dat is ook mijn stelling. Men kan evengoed proberen om een Bosjesman, een pygmee of een marsmannetje te integreren. Dat is niet mogelijk, en dat is met de Roma mij dunkt ook niet mogelijk.

In plaats van in te zetten op de integratie van de Roma, verplicht of niet, dat is eigenlijk een vals debat, moet men inzetten op de remigratie van de Roma. Wij hebben geen integratie maar remigratie en terugkeer van de Roma nodig naar Roemenië en Bulgarije, de landen waar zij thuishoren. Want minister, en daar zet u niet op in, binnenkort, in januari 2014 zullen de beperkingen die nu bestaan ten opzichte van burgers van die landen niet meer gelden om te

immigreren naar hier. Nu geldt de beperking ‘maximum drie maanden en voorzien in de eigen behoeften’. Vanaf 2014 is dat niet meer het geval en dan zullen nog veel meer Roma naar hier komen. Hun aantal is trouwens verdubbeld sinds het openen van de grenzen naar Bulgarije en Roemenië.

Minister, zou u in plaats van in te zetten op verplichte inburgering van de Roma niet veel beter, zoals Sarkozy dat heeft gedaan, inzetten op de remigratie, de terugkeer van de Roma naar hun oorspronkelijke landen, zijnde Bulgarije en Roemenië? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, u beseft ongetwijfeld dat u een gevaarlijk deksel van een gevaarlijk potje haalt als u voor bepaalde etnieën of groepen van mensen andere regels wilt voorstellen. Over wie gaat het hier? Gaat het over de Roma? Wie zijn die Roma? Gaat het over Roemenen en Bulgaren? Dat is hoofdzakelijk de nationaliteit van de Roma. Gaat het over mensen met of zonder diploma? Gaat het over mensen die hun best doen of niet? Dat zijn delicate kwesties als we beginnen te discrimineren. Niet alleen de EU laat die uitzondering niet toe, ook ons land heeft regelgeving die discriminatie op basis van nationaliteit verbiedt.

Dat er problemen zijn, miskennen we niet. U hebt ook een actieplan voorgesteld. Er zijn ook een aantal maatregelen waarop we moeten inzetten om een aantal problemen die zich voordoen, te bestrijden. We moeten daar volop voor gaan.

Maar de illusie koesteren dat een verplichte inburgeringscursus het probleem zal oplossen, is zinloos. Zo zal dat niet werken. Het is een moeilijke groep, alleen een inburgeringscursus zal niet volstaan. Bemiddelaars en toeleiding naar het onderwijs en de werkvloer zullen veel meer nodig zijn.

Minister, u moet in Europees verband inzetten op de bestrijding van discriminatie in eigen land. Dat is immers de hoofdreden waarom ze naar hier komen. Welke uitzonderingsmaatregelen zult u nu aan Europa voorstellen? Meent u dat die niet in strijd zijn met de antidiscriminatiewetgeving?

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, de kranten stonden er bol van. U had het over 15.000 Roma die u wilt integreren in Vlaanderen. Iets later, in de Zevende Dag sprak u al over EU-burgers. U hebt uw omschrijving dus geleidelijk aan verfijnd. Ik vrees dat we een gevaarlijk straatje inrijden. U viseert een bepaalde groep. U noemt ze Roma. Hoe gaat u die mensen herkennen? Wie zijn de Roma? Zijn dat Slovenen? Bulgaren? Hoe gaat u dat aanpakken?

Stel, in de ideale omstandigheden, dat u het via Europa gedaan krijgt, wat gaat u dan doen? Ik ga ervan uit dat u een bepaalde groep binnen een bepaalde gemeenschap wilt integreren in onze samenleving. Maar ineens moet heel Europa worden geïntegreerd in onze samenleving.

Hoe gaat u deze mensen herkennen?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Al die vragen en de aantijgingen die in het weekend gelanceerd zijn, verwonderen mij uitermate. Wat is de context van dit prangende probleem? Ik heb het al gebracht in de commissie.

De basisinstroom in dit land is fundamenteel veranderd in tien jaar tijd. In 2004 bestond de instroom nog voor 63 procent uit de derde landen. Nu is het exact omgekeerd. 61 procent komt uit de EU, en nog maar 39 procent uit de derde landen. In deze context – zeker de commissieleden zouden beter moeten weten – heb ik al op 5 maart een pleidooi gehouden voor Europese maatregelen op dit vlak. Ik heb dat geantwoord op een vraag om uitleg van de

heer Kennes. Ik heb toen niet gepleit voor een onderscheid op basis van nationaliteit. Ik heb niet gezegd: die of die etnie. Wij registreren trouwens geen etnieën. Wij mogen of willen dat niet doen.

Ik heb dit pleidooi voor verplichte inburgering herhaald naar aanleiding van de studie die opgeleverd werd door het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA) in uitvoering van het actieplan voor Midden- en Oost-Europese integratie/Roma. We moeten hen benoemen maar dat is natuurlijk heel delicaat. Die studie releveert veel. Daar kunnen beleidsconclusies uit worden getrokken op lokaal, Vlaams, federaal en Europees vlak.

Heel concreet heb ik, naar aanleiding van een interview over die studie van het onderzoeksinstituut, herhaald wat ik in de commissie gezegd had en in een eerder interview in De Morgen. Ik heb gezegd: kijk, we zouden de EU-burgers die migreren, ook moeten kunnen tot inburgering brengen.

Ik heb drie concrete zaken geformuleerd – dat is meteen een antwoord op een van de vragen – ter attentie van de EU. Voor wie daar nog niet van overtuigd was: zo blijkt uit het rapport – en de heer Caron heeft erop gewezen – dat in die landen van oorsprong zware discriminatie is van die mensen, dat daar xenofobie is, dat daar racisme is. Er worden uitspraken geciteerd van politici waarin die het hebben over een soort menselijk materiaal waar niets mee aan te vangen is. Dat zijn schrijnende toestanden. In onze EU van rechten en vrijheden – en daar gaat het toch om, dat is een van onze basisprincipes – kunnen we toch niet tolereren dat bepaalde lidstaten bepaalde bevolkingsgroepen discrimineren. Meer nog, dat dit de oorzaak is van een migratieflux, dat mensen binnen de Unie zich gaan verplaatsen niet alleen om zich economisch te verbeteren, maar ook omdat ze slachtoffer zijn van discriminatie. Ik vind dat een taak van de EU.

Mevrouw Pehlivan, ik heb gezegd, ook in de commissie, dat ik vind dat de Europese Unie zou moeten toelaten dat de Europese integratiefondsen, die blijkens dat rapport van het HIVA in de landen van oorsprong afgewend worden, misbruikt worden en hun bestemming niet altijd bereiken, ook zouden worden gebruikt in de landen van ontvangst, zoals ons land, voor de zware kosten die verbonden zijn aan de integratie. Het is immers een heel moeilijke groep mensen om te integreren. U woont in Gent, u weet dit beter dan wie ook.

Ik sta niet alleen met dit pleidooi, ook dat heb ik gezegd in de commissie. De Europese Rekenkamer heeft in haar rapport over de herstructurering van de fondsen gezegd dat die ook moeten aangewend kunnen worden voor EU-burgers omdat ook daar een integratiebehoefte is. Onmiddellijk kwam de reactie van de Europese Commissie: “neen, dit is in strijd met het vrije verkeer van personen”. Ik stel me daar vragen bij, net zoals ik vragen durf te stellen bij het vrije verkeer van personen. Ik sta 100 procent achter het vrije verkeer van personen, goederen en diensten in de Unie, maar ik stel er vragen bij als dat zou impliceren dat een lidstaat niet een minimale integratie in de samenleving kan vragen aan de mensen die van plan zijn om zich duurzaam te vestigen in een lidstaat van de Unie, bijvoorbeeld in Frankrijk of Spanje. Ik heb het dus niet over kortlopende arbeidsmigratie, we hebben die, we hebben ook steeds meer terugkeermigratie, van Polen bijvoorbeeld. De Europese Unie voert in de eigen richtlijnen trouwens ook beperkingen in op het vrije verkeer, want er staat dat wie langer dan drie maanden in een lidstaat verblijft, en dus niet als toerist, in zijn eigen inkomen moet voorzien. Men legt dus wel economische beperkingen op, maar laat niet toe dat er maatschappelijke beperkingen zijn.

Van twee zaken één. De Unie vraagt dat elke lidstaat een actieplan ontwikkelt ten aanzien van de Roma. En we kunnen niet anders dan ze benoemen, excuseert u mij, we registreren ze niet als etnische groep, maar u weet dat mijn actieplan de titel heeft ‘Midden- en Oost-Europese landen/Roma’. Wij voeren een inclusief beleid dat expliciet is, gericht daarop, dat is een evenwicht in de woorden, dat weet ik, want die mensen zijn niet geregistreerd, maar de EU vraagt van elke lidstaat een actieplan. Als ze dat vragen, dan moeten we er ook middelen voor kunnen ontwikkelen.

Ons actieplan is heel breed, dat weet u. Ons actieplan voorziet erin dat die mensen in een ketenaanpak benaderd worden. Er is dus aanpak van de zware criminaliteit, ik verwijs naar de vrije tribune van burgemeester Termont die spreekt van maffia, van criminaliteit, van afpersing, van het afstaan van 25 procent van het leefloon aan de filières die de mensen brengen. Er is ook kleine criminaliteit, die vergt een stedelijke aanpak. Daarnaast doen wij inspectie op arbeid, op schijnzelfstandigheid. Daarnaast voeren we actie om de mensen tot onderwijs te brengen, om hen naar een decente huisvesting te leiden en om hen toe te leiden naar arbeid. Het is een breed actieplan. We hebben daar trouwens binnenkort een eerste evaluatierapport over. Het plan is bijna één jaar oud.

Ofwel vraag je zo'n actieplan en dan moet je ook alle middelen kunnen inzetten, ofwel zeg je: "Er is geen probleem, we zwijgen erover". Quod non, er is wel degelijk een probleem.

Het pleidooi is absoluut niet uitsluitend op Roma gericht, maar op alle EU-burgers, met een pakket op maat. Ook voor derdelanders werken we steeds meer met een pakket op maat. Ik haal altijd het voorbeeld aan van een dokter uit Iran die hier binnenkomt en die bij wijze van spreken door het inburgeringstraject wandelt. Hij of zij zit te wachten tot zijn of haar diploma erkend is, om aan de slag te gaan als medicus. Daarnaast zijn er mensen die ongeletterd zijn, die het heel moeilijk hebben om het minimale basispakket te verwerven. Zeker voor de EU-burgers werken we ook op maat.

De vraag is welk soort EU we willen. De tweede vraag is of dat wordt gezien als een verplichting, als iets negatiefs, of als een kans. Ik blijf erbij dat dit een kans is: het is een kans die we geven aan mensen.

De heer Dewinter bevindt zich in goed gezelschap. Hij kondigde een tijd geleden aan dat hij een klacht indient tegen mij bij het centrum dat wordt geleid door de heer De Witte. En nu neemt de heer De Witte ook dat soort dure woorden, zoals 'discriminatie', in de mond. Het zijn woorden die we beter niet al te snel uitspreken, maar die we veel beter een beetje nuanceren. (*Applaus bij de N-VA*)

Mevrouw Fatma Pehlivan: Ik dank de minister voor het antwoord. Ik hoorde het in Keulen donderen. Ik was aanwezig tijdens die commissievergadering. We hebben daar een heel goede discussie gevoerd. De minister heeft toen alle vragen beantwoord. Toen ik zaterdag de radio hoorde en de persberichten las, vroeg ik me dan ook af wat er aan de hand was. Het is mogelijk dat ik de minister in de commissie niet goed heb begrepen. Indien het dat niet is, is er iets aan de hand dat niet klopt.

Wij ontkennen het probleem niet. Ik weet dat er in Gent ook problemen zijn. Soms worden die problemen en die overlast door een kleine groep mensen veroorzaakt. Die mensen zijn soms zelf het slachtoffer van criminele bendes. We moeten dit bestrijden.

Wij zijn geen voorstander van een inburgering op basis van etnische afkomst. Ik ben het er volledig mee eens dat we het actieplan moeten evalueren. Wij willen hier zeer ver in meegaan. Indien er een verplichte inburgering zou komen, mag dat echter niet op basis van etnische afkomst of van nationaliteit gebeuren. Dat moet dan voor alle Europese onderdanen gelden. Waarom zouden we een Pool, een Portugees of een Italiaan niet evengoed de kans kunnen geven zich in te burgeren? Die mensen hebben hier evengoed recht op. Zij kunnen ook worden verplicht om onze levenswijze te leren kennen. Dat mag niet enkel op etnieën worden gebaseerd.

De heer Filip Dewinter: Ik wil, in tegenstelling tot de vorige spreekster, duidelijk stellen dat de problemen met de Roma etnisch zijn en dat de aanpak bijgevolg ook etnisch mag zijn. Daar is niets fout aan: we erkennen gewoon de realiteit.

Ik wil duidelijk stellen dat de Roma niet enkel omwille van racistische en xenofobe redenen uit landen als Bulgarije en Roemenië worden verdreven. Zou het niet kunnen dat ze omwille van hun onaangepast gedrag, hun criminaliteit en de door hen veroorzaakte overlast in hun

landen van herkomst ongewenst zijn? Die overweging kan misschien ook eens worden gemaakt.

De minister geeft hoog op over de verplichtingen die de EU ons oplegt. Ik wil erop wijzen dat zijn partij, de N-VA, hier en elders voor de toetreding van Roemenië en van Bulgarije tot de EU heeft gestemd. De minister moet ons en de EU geen verwijten maken over een zaak waar hij zelf verantwoordelijk voor is. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Tot slot wil ik opmerken dat de minister beter op re-immigratie en op de terugkeer van de Roma in plaats van op integratie zou inzetten. Hij zal de Roma niet integreren omdat ze eenvoudigweg niet integreerbaar zijn. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Bart Caron: Blijkbaar hebben we de minister verkeerd begrepen en gaat het om alle EU-burgers. Ik wil hier toch even op ingaan. Indien de minister de idee heeft opgevat alle EU-immigranten in Vlaanderen verplicht te laten inburgeren, zal hij het anders moeten aanpakken. Enkele maanden geleden heeft de minister de doelgroep, de rechthebbenden op een verplichte inburgering, door middel van een ontwerp van decreet verkleind. De minister wil de wachtlijsten inkorten. De wachtlijsten zullen echter reusachtig lang worden. Hij zal dan moeten uitleggen waarom een Nederlands dokter wordt vrijgesteld of wordt verplicht die cursus te volgen.

We zouden beter de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) volgen en in eerste instantie de toegang tot de vrijwillige inburgering openstellen voor iedereen die hieraan wil deelnemen. We zouden de mensen beter stimuleren hieraan deel te nemen en ervoor zorgen dat we geen wachtlijsten hebben. Dat zou al een belangrijke stap vooruit zijn. (*Applaus bij Groen*)

Mevrouw Khadija Zamouri: Met betrekking tot de Roma is de groepsaanpak totaal niet van tel. De minister heeft in de commissie zelf verklaard dat dit de allermoeilijkste groep is om te benaderen en in de gemeenschap te integreren.

Op een paar dagen tijd zijn we naar een totale groepsaanpak en uniformisering van alle Europeanen vergleden. We vergeten in feite de details waar het in het begin in se om draaide. Het zou hier om een bepaalde groep Roma moeten gaan.

Ik vraag me af of we niet beter eerst de wachtlijsten zouden aanpakken voor we een dergelijk megaproject, de integratie van alle Europeanen, aanvatten. Momenteel staan er mensen op de wachtlijsten die er niet slagen een cursus Nederlands Tweede Taal (NT2) te volgen. Alvorens hier weer een andere groep bij te betrekken, zou de minister er beter voor zorgen dat hij op dat vlak kan volgen. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans: Het siert de minister dat hij het probleem heeft aangekaart. Hij is daar niet alleen in, ook in andere Europese landen wordt de situatie aangekaart. Ik verwijs naar minister Asscher van de PvdA in Nederland, die ook heeft gezegd dat de Europese overheid aandacht moet geven aan de onbedoelde neveneffecten van de EU-arbeidsimmigratie. We staan dus niet alleen.

Ik begrijp de heisa niet. U moet het me maar eens uitleggen. Mensen die hier duurzaam willen verblijven, willen wij kansen geven. We zeggen hen: grijp de kans tot integratie, doe mee aan de Vlaamse maatschappij. We vragen daar ook een inspanning voor. Ik begrijp niet wat dat te maken heeft met een of andere vorm van discriminatie. We moeten blijven doorzetten, want dit getuigt niet van koude en kilheid, maar is integendeel warm en sociaal.

Mijnheer Dewinter, ik wou even zeggen: de uitspraken die u hebt gedaan, staan heel ver van mij persoonlijk vandaan. (*Rumoer*)

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Wat de verplichte inburgering betreft, minister, heeft men in een beleid altijd een beetje de keuze tussen de stok en de wortel, ‘the stick and the carrot’. Waarom hebt u niet overwogen om eerder de wortelstrategie te gebruiken? Dat had u waarschijnlijk veel moeilijkheden bespaard. Met een soort van bonus had u kunnen trachten de Roma tot inburgering te verleiden.

Ik wil het ook eens hebben over de opmerkingen van de heer De Witte. Discriminatie is een lelijk woord. Met discriminatie werd oorspronkelijk bedoeld dat men op basis van etnische, raciale, godsdienstige, politieke vooroordelen mensen gelijke kansen ontzegt. Wat zien we nu in de retoriek van de heer De Witte? Het woord ‘discriminatie’ is een eigen leven gaan leiden en krijgt dezelfde betekenis als onderscheid. Als je een onderscheid maakt, ook als je dat doet om mensen een positieve kans te geven, wordt dat gelabeld als ‘discriminatie’. Het wordt tijd dat we de wetgeving op dat vlak verfijnen, want die komt als een boemerang terug in ons gezicht, ook als men een positief beleid wil voeren.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Na het toch wel grondige debat vorige week in de commissie heb ik de indruk dat er op vele niveaus in valkuilen wordt getrapt. We zien het te veel als een Vlaams debat, terwijl het een Europees debat is dat ook in Engeland, Duitsland, Frankrijk en Nederland woedt: de interne Europese migratie en het ontstaan van verpaupering in een aantal grootsteden.

Door het toe te spitsen op de Roma glijden we wat af van het debat waar het eigenlijk om gaat. Dat is ongelukkig, maar het is wel juist dat zich daar een groot probleem stelt. Als voorbeeld van de noodzaak kan het misschien wel bijdragen aan het debat, maar het gaat zeker niet specifiek om één doelgroep.

We kunnen op dit moment de inburgering niet verplichten door Europese regels, maar we kunnen wel de indirecte manier via het OCMW en de VDAB gebruiken om zo’n traject te volgen. Ook het model van het Brussels onthaalbureau bon met de vrijwillige inburgering is succesvol. Daar kunnen we op andere plaatsen in Vlaanderen van leren.

De verplichte inburgering zal niet alle problemen oplossen. Maar het is niet omdat het niet alle problemen oplost, dat het niet belangrijk is om er blijvend op in te zetten.

Minister, vorige week hebt u in de commissie van 5 maart 2013 verklaard dat uw brieven aan de Europese Commissie klaarliggen. Zijn die inmiddels verstuurd?

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Kennes, de brieven heb ik vorige week ondertekend. Ze zijn nog naar de vertaaldienst. Ik denk dat ze vandaag of morgen vertrekken. Ik ben blij dat u verwijst naar het debat in de commissie van 5 maart 2013.

Ik wil nog eens benadrukken, collega’s, dat ik naar aanleiding van de vraag van de heer Kennes het debat heb aangetrokken. Ik denk dat het zinvol is dat wij in het Europa van de subsidiariteit, het Europa van de eenheid en verscheidenheid, nadenken over die zaken en dat we kritische vragen stellen. Zoals de heer Kennes zegt, woedt het debat in alle landen. Lees *Le monde*, lees de *Frankfurter*, kijk naar het debat in het Verenigd Koninkrijk: overal is dit probleem aan de orde. De Nederlandse minister heeft inderdaad onlangs een pleidooi gehouden om verplichte participatiecontracten te laten ondertekenen, ook door EU-burgers. Het is nuttig om het debat te voeren.

Ik herhaal: specifiek wat de Roma betreft – een groep die men niet mag benoemen en niet mag registreren –, vraagt de EU een actieplan van alle lidstaten. Vlaanderen heeft haar werk gedaan en binnenkort komt er een eerste evaluatie. Diegenen die beweren dat dit een debat is over Roma, hebben het fout. Ofwel is het onwil in hoofde van een aantal mensen, ofwel is het onkunde. Ik hoop voor de heer Dewinter dat het onkunde is, want onwil zou pas erg zijn. Er worden onmiddellijk te zware woorden gebruikt. De heer Bouckaert zegt terecht dat er te zware woorden worden gebruikt: discussiëren over beleid en onmiddellijk etiketten van

discriminatie beginnen te plakken, smooit elk debat en laat niet meer toe om over de grond van de zaak te discussiëren.

Ik wil nog eens beklemtonen – en zij die lid zijn van de commissie moeten dit weten – dat er bij inburgering geen wachtlijsten zijn. Er zijn volgens minister Smet ook geen wachtlijsten meer bij NT2. NT2 valt niet onder de bevoegdheid Inburgering en Integratie. Als u meent dat er wachtlijsten zijn, moet u minister Smet aanspreken. Ik weet dat hij inspanningen heeft gedaan om ze weg te werken en dat er geen wachtlijsten meer zijn. Het kan natuurlijk zijn dat het in specifieke gevallen, voor bijzondere doelgroepen met een taal die zeer weinig voorkomt in een bepaalde streek, enkele maanden duurt vooraleer men de gepaste leraren heeft gevonden. Dat is iets anders dan spreken over structurele wachtlijsten.

Wat doet er zich voor? Er zijn minder contracten van inburgering, en dat heeft te maken met de verschuiving die ik schets. Er zijn minder mensen uit derde landen, maar meer uit Europese landen. De sterksten onder hen gaan naar inburgering. In Antwerpen zijn er ongeveer 500 Polen die vrijwillig inburgering volgen. Dat betekent dat er nog veel anderen zijn die dat niet doen. Die verplichting is er precies op gericht om die zwaksten ook sterker te maken, om die zwaksten ook kansen te geven. De arbeidsmigratie in de EU is niet bedoeld om in het leefloonstelsel te komen, maar via leefloon kan men eventueel tot arbeid komen. De essentie is dat wie niet wil, ook niet verplicht kan worden. Ik blijf er belang aan hechten. Ik blijf dat beklemtonen. Als u mij toelaat, citeer ik letterlijk een van mijn voorgangers, die in dit parlement trouwens aanwezig is: “De regering is tevreden over de consensus die er in dit parlement heerst rond de verplichte inburgering. Het recht op onderwijs kon pas worden gegarandeerd nadat de leerplicht werd ingevoerd. In feite is het ook zo met de inburgering. Het recht op inburgering kan namelijk alleen maar ingevoerd worden als er ook een inburgeringsplicht is.” Een citaat van Mieke Vogels in de plenaire vergadering van 12 februari 2003, toen dit parlement beslist heeft om een verplichte inburgering in te voeren. Het zijn woorden die ik onderschrijf en die precies de zwakkeren kansen geven. De sterkeren grijpen die kansen.

Collega's, u hebt allen de tv-beelden gezien van de jongedames en jongemannen die uit Spanje en Portugal naar hier komen om hier in de zorg te komen werken en die met gretigheid Nederlands leren. Ze integreren zich op de arbeidsmarkt omdat ze weten wat daaraan vast hangt. Bij andere mensen lukt dat niet. Laat ons alstublieft het debat blijven voeren over de grond van de zaak. Dit is een zeer zwaar maatschappelijk probleem. Wij werken op vrijwilligheid. Bon is een mooi model. Bon slaagt erin om in Brussel, zonder verplichting, elk jaar een deel van die mensen – nu meer dan 2000 mensen – naar inburgering te brengen.

Mijnheer Caron, in dit decreet geef ik net aan iedereen opdracht om zoveel mogelijk in te zetten op de vrijwilligers, op de mensen die niet verplicht moeten inburgeren. Maar maak u geen illusie: het zal niet lukken om al die mensen naar inburgering en integratie te brengen als er geen verplichting is.

Mijnheer Bouckaert, u had het over de wortel en de stok. Wij werken met de wortel. We bewerken die mensen en proberen ze toe te leiden. Dat lukt in bepaalde mate, maar mijn pleidooi is dat verplichte inburgering een goede zaak is voor die mensen en voor de samenleving.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Minister, Europa en het vrij verkeer van goederen en mensen, dat klopt. In 2014 zal dat vrij verkeer nog veel meer impact hebben in Europa. We zullen hier rijke Europeanen krijgen, bijvoorbeeld uit Frankrijk, die zich hier zullen vestigen om een of andere reden. Maar we zullen hier ook mensen krijgen die misschien een toekomst zoeken in een ander land. De grenzen vervagen. We moeten kunnen toelaten dat die mensen zich hier vestigen. Daarom pleit ik ervoor, wanneer u Europa aankaat, dat er een verplichting zal zijn, maar dan een verplichting voor iedereen. Anders moeten we het maar doen op vrijwillige basis. Er zijn projecten genoeg die op vrijwillige basis mensen motiveren om die cursus te volgen en het Nederlands te leren zodat ze kunnen worden toegeleid naar de arbeidsmarkt, in

samenwerking met de OCMW's en de VDAB. Er zijn een aantal goede projecten, met succes. Laten we die ondersteunen. Als we komen op het niveau van Europa, dan pleit ik ervoor een verplichte inburgering in te stellen voor zowel de rijke Europeanen als de armere, zodat we niet kunnen discrimineren. (*Applaus bij sp.a*)

De heer Filip Dewinter: Minister, er is niet alleen de plicht en het recht tot inburgering, er is ook zoiets als de wil tot inburgering. Het zal wel toeval zijn zeker dat die wil tot inburgering meestal niet samenhangt met de nationaliteit van de betrokkenen, maar wel met de etniciteit of met de godsdienstige ideologie van de betrokkenen. Dan heb ik het over de Roma en dan heb ik het over de moslims. Het kan geen toeval zijn dat het vooral die factoren zijn die bepalend zijn bij niet-inburgering, of moet ik zeggen bij de wil om niet in te burgeren. Wees dus niet blind voor die factoren.

Ik weet dat de politieke correctheid u gebiedt, zelfs bij wet, om daar blind voor te zijn, maar helaas is het de realiteit. Die realiteit zorgt er nu voor dat het inburgeringsbeleid niet kan lukken omdat je die beide factoren, die bepalend zijn voor inburgering, negeert en vanwege de drogreden van racisme, xenofobie en discriminatie van de hand wijst. Het gaat over etniciteit, het gaat over religie, het gaat over ideologie. Dat zijn de bepalende factoren bij inburgering en niet-inburgering. Zolang u daar niet van afstapt – ik weet dat u het diep in uw binnenste met me eens bent –, zullen de problemen blijven bestaan zoals nu het geval is en dan gaan we dit debat nog tien keer voeren. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Bart Caron: Minister, ik wil duidelijk zijn en nog eens herhalen dat we ook vandaag nog steeds voor een verplichte inburgering zijn. Ik wil het nog eens bevestigen. Het was misschien slim om een citaat van collega Vogels te nemen, maar op zich zegt u niets nieuws. We delen dat standpunt ook vandaag nog.

Maar de deur openzetten voor alle EU-onderdanen en denken dat je dat kunt verplichten voor al die groepen, is ook niet realistisch. Het gaat over een reusachtig grote groep. Daarenboven kunnen we niet én voor een verenigd Europa zijn met een vrij verkeer van mensen en van goederen, én niet accepteren dat we intern in eigen land een toenemende culturele diversiteit hebben.

Dat we een aantal problemen gericht moeten aanpakken met adequate maatregelen, die visie deel ik met u, maar om dan meteen een dergelijk verhaal verplicht te maken voor alle Europeanen, dat is volgens mij onrealistisch en onbetaalbaar. (*Applaus bij Groen*)

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, ik ben met stomheid geslagen. U zegt dat we het niet over Roma hebben, maar over Europeanen. Wij stellen alle vier een actuele vraag waarin het woord Roma staat omdat u die woorden in de mond hebt genomen. Anders zouden wij nooit over Roma zijn begonnen. U bent daarmee gestart.

U zegt vervolgens dat er geen wachtlijsten zijn. Ik heb vanmiddag mijn boterhammen niet opgegeten omdat ik aan het bellen was met coördinatoren van de integratie- en inburgeringssector om te vragen of er nog wachtlijsten zijn. De persoon in Antwerpen zegt mij: tussen de 100 en de 150 mensen op de wachtlijst NT2. U zult misschien zeggen dat dat de verantwoordelijkheid is van uw collega minister Smet, zoals u meestal zegt, maar integratie en inburgering uitrollen gebeurt samen met de minister van Werk en de minister van Onderwijs. U bent de transversaal verantwoordelijke minister die dat mee in het oog moet houden.

Mijn slotbemerking na dit alles is: wat gaat u nu doen? We gaan alle Europeanen inburgeren. Hoe gaat u dat aanpakken? (*Opmerkingen van minister Geert Bourgeois*)

Ja, dat is nog eens een vraag. Welke stappen gaat u zetten? (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Sonja Claes tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de stand van zaken in de alternatieve VIPA-subsidiëring

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: Voorzitter, minister, collega's, het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) subsidieert de infrastructuur in de zorgsector. De Vlaamse Regering heeft zich in het regeerakkoord ertoe geëngageerd om verder te investeren in de infrastructuur van de zorg. Het VIPA betoelaagt belangrijke sectoren, ziekenhuizen, rusthuizen, gehandicaptenvoorzieningen, kinderopvang, centra algemeen welzijnswerk (CAW) en andere instellingen.

Door de alternatieve financiering werden de wachttijden bijzonder kort. In de gewone verzorgingscentra hebben de projecten die een aanvraag hadden ingediend in 2011 al een goedkeuring gekregen in 2012. Om dat op die manier vol te kunnen houden heeft men ongeveer 100 miljoen euro nodig om het te financieren.

Wij stellen vast dat er in oktober 2012 een probleem was met de financiering, en dat er geen principiële akkoorden meer zijn goedgekeurd. Dit maakt ons erg bezorgd. Wij vinden het erg belangrijk dat die initiatieven in de zorgsector – die al heel veel geld hebben uitgegeven om tot die aanvraag te komen – ook die principiële akkoorden zouden krijgen zodat ze ook kunnen beginnen te bouwen. Minister, wat is de stand van zaken in deze financiering?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Collega, voor alle duidelijkheid en ten overvloede, er zijn inderdaad drie manieren waarop door de Vlaamse overheid via VIPA of door investeringssteun wordt geïnvesteerd in de zorg- en de welzijnssector. Je hebt wat wij de klassieke procedure noemen. Daarin zitten kinderopvang, CAW's en anderen. Je hebt de alternatieve procedure waar u naar verwezen hebt en die een soort gebruikersvergoedingssysteem is waar het engagement uiteraard over meerdere jaren loopt. Ten slotte is er ook nog de publiek-private samenwerking (pps) waar volgens onze informatie één dossier zich aankondigt.

Tot en met eind 2012 heeft de Vlaamse overheid haar engagementen op dat vlak zeer consciëntieus uitgevoerd, en dat betekent toch wat. Als je nagaat dat het VIPA 50 à 60 procent van de investeringsinspanning draagt, en daarbij moet men het aandeel tellen dat de initiatiefnemer zelf moet mobiliseren, dan komt men al snel tot een injectie in onze bouwsector van meer dan 2,5 miljard euro. Dat is een enorm bedrag.

Wat de gehandicaptensector betreft, gaat het over engagementen ten bedrage van 30 miljoen euro per jaar, en dat is ook in 2012 correct gebeurd. Wat de woonzorgcentra betreft, is het de ambitie – zonder dat dat een geschreven regel is – om dossiers die ontvankelijk zijn verklaard in het vorige jaar, nog proberen te honoreren. Ook dat is tot nu toe altijd gelukt. Wat de ziekenhuizen betreft, om nu de grote te noemen: in de alternatieve procedure is er een soort bouwkalender, en is er ook een afspraak met de federale bouwkalender, en dat schema hebben we tot nu toe ook gevolgd.

Vermits die alternatieve financiering voortdurend impact heeft op de volgende jaren, is de afspraak gemaakt dat we de situatie voor 2013 beoordelen op het moment dat ook de begrotingscontrole 2013 plaatsvindt. Dat is binnen enkele weken, en het is de bedoeling dan na te gaan op welke manier we vanuit Vlaanderen datgene wat zich vertaalt in consequenties voor 2014 en 2015 en volgende jaren zullen vastleggen.

Ik heb de sectoren er ook voor gewaarschuwd dat tot en met 2012 alles aan een hoog tempo correct is uitgevoerd. We zullen uiteraard de inspanningen doen om te kijken wat er in 2013 mogelijk is. Dat betekent principiële akkoorden die mogelijk zijn omwille van de vastgelegde vooruitzichten voor 2014 en volgende jaren.

Mevrouw Sonja Claes: De begrotingscontrole 2013 beoordeelt natuurlijk de begroting van 2013. Deze alternatieve financiering gaat over de begrotingen van 2014, 2015 en volgende. Ik zie het verband dan ook niet helemaal met de begrotingscontrole van 2013.

Ten tweede denk ik dat het, zeker voor de gehandicaptensector, waar de VIPA-buffer eigenlijk al in 2008 en 2009 een engagement gegeven heeft ten aanzien van die voorzieningen over welke uitbreiding ze kunnen doen, belangrijk is om dan ook achteraf de werkingsmiddelen te hebben. Ik denk dus dat die twee problemen er nog zijn.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Het is zeer goed dat mevrouw Claes deze vraag stelt. Binnen de sector van de woonzorgcentra en de gehandicaptensector heerst immers wat ongerustheid over de toekomstige plannen. Ik begrijp zeer goed, minister, dat u stelt dat de begrotingscontrole een belangrijk moment is. We moeten de middelen natuurlijk ook kunnen vrijmaken. Als er nu beslissingen genomen worden voor 2013, zal zich dat, zeker wat de alternatieve financiering betreft, de volgende twintig jaar verder uitrollen. Het zal dus ook voor de volgende jaren een impact hebben. Ik vind dat een zeer logische redenering.

Hebt u weet van concrete projecten waar men staat te trappelen om te starten, maar waar men op de rem moet gaan staan? Je hoort vaak dat men al jaren bezig is, maar op het laatste moment toch geen fiat krijgt om te starten. Daar had ik graag nog een antwoord op gekregen.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, ik sta een beetje versted van het feit dat u dit hebt goedgekeurd als actuele vraag. Wij hebben vanochtend in de commissie Welzijn een zeer boeiende hoorzitting gehad over VIPA en de financiering van de woonzorgcentra. Dat debat wordt dus volop gevoerd in de commissie Welzijn.

We hebben dit weekend de terechte aanklacht gehoord vanuit de sector personen met een handicap, waarop de minister geantwoord heeft dat dit aan bod zal komen bij de budgetcontrole. Hadden wij daarover een interpellatie of vraag om uitleg ingediend, dan zou men gezegd hebben dat het aan bod zal komen in de begrotingscontrole, maar u geeft het hier nu toch de waarde van een actuele vraag.

Minister, de klachten vanuit de sector van personen met een handicap van afgelopen weekend zijn terecht. Er is inderdaad dringende nood aan meer opvangplaatsen. Dat is geen nieuwe vraag, mevrouw Claes: uw partij had beloofd om dat al tegen 2009 op te lossen, maar dat is een andere discussie.

Ik hoop, minister, dat u meer dan voldoende inspanningen zult doen bij de budgetcontrole om hiervoor de nodige financiële middelen vrij te maken. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Minister, we hebben in de vorige legislatuur beslist om het VIPA-budget op te delen in twee budgetten, een voor de klassieke financiering, wat eigenlijk upfront gebeurt, en een via alternatieve financiering.

U sprak daarnet terecht over 2,5 miljard euro. Dat was een boost, maar dat bedrag was begrensd door de hoogte van de beschikbaarheidsvergoeding. Hebben we die grens van de hoogte van de beschikbaarheidsvergoeding bereikt, en zullen alle financieringen in het VIPA nu gebeuren via de upfront investeringen?

Minister Jo Vandeurzen: Neen, het is de bedoeling – en dat zal zich niet zozeer moeten vertalen in de begrotingsaanpassing 2013, maar in de opmaak van de begroting 2014 – dat de twee soorten budgettaire maatregelen op elkaar afgestemd zijn. Die zullen ook met elkaar in relatie gebracht worden. We zullen misschien een stuk van het ene budget naar het andere

moeten overbrengen. Dat zijn zaken die zeker tot de mogelijkheden behoren. Dat is trouwens niet zo uitzonderlijk.

Collega's, het punt is niet zozeer dat dit rechtstreeks gecorreleerd is aan de begrotingscontrole. De afspraak in de regering is om die discussie te voeren op het ogenblik dat ook de budgetcontrole zal plaatsvinden, precies omdat die alternatieve financiering zo'n impact heeft op de volgende jaren. Dat is het verband.

Het verband met de VIPA-buffer zie ik eerlijk gezegd niet zo goed. De afspraak ter zake is dat, wanneer men in aanmerking komt voor een VIPA-beslissing en dus in de VIPA-buffer komt, men op dat moment nog niet moet beschikken over de erkenning die daaraan ten grondslag moet liggen. Op het ogenblik dat de investering in gebruik wordt genomen, moet men uiteraard kunnen beschikken over de nodige erkenningen. Met het systeem van de VIPA-buffer weet men net dat, als men de VIPA-beslissing krijgt en investeert in de infrastructuur, men de erkenning voor de exploitatie zal krijgen op het ogenblik dat de investering in gebruik kan worden genomen. Dat systeem blijft dus overeind. De voorzieningen die de volgende jaren uitbreidingen in gebruik zullen nemen omdat er investeringen zijn gedaan, in het kader van dat systeem, zullen worden gehonoreerd in de exploitatie.

Mevrouw Sonja Claes: Ik heb enkel gewezen op de VIPA-buffer, omdat er op die manier toch wel ook serieuze engagementen zijn ten opzichte van die voorzieningen in de gehandicaptensector die reeds hun dossier hebben opgemaakt. Hun dossier is nu eigenlijk klaar. Ze moeten alleen nog maar beginnen te bouwen, zodat ze er naderhand mensen kunnen huisvesten. Anders kan er immers natuurlijk geen uitbreiding zijn in de gehandicaptensector. Ik ben blij met de steun die het parlement geeft aan de vraag dat er zeker voor zou worden gezorgd dat verder wordt geïnvesteerd in de zorgsector, want dat is toch wel van fundamenteel belang.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over het pleidooi van de directeur-generaal van De Lijn voor een tariefverhoging

ACTUELE VRAAG van de heer Marino Keulen tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de verklaringen van de directeur-generaal van De Lijn betreffende een tariefverhoging

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Voorzitter, minister, geachte leden, vorige week is er een discussie ontstaan, nadat de heer Kesteloot opnieuw aan de alarmbel had getrokken. In januari heeft onze partij dit ook al aangeklaagd. De Lijn klaagt erover dat deze Vlaamse Regering het inkomstenplaatje maar niet invult. Deze regering komt er blijkbaar niet uit als het gaat over de vraag hoe De Lijn haar inkomsten kan doen stijgen.

Minister, ik stel vast dat de regeringspartijen het daar niet over eens geraken: sp.a is niet voor een verhoging van het abonnementsgeld en de afschaffing van de gratis abonnementen voor 65-plussers, terwijl de N-VA dan weer wel voor de afschaffing is van het gratisverhaal van Steve Stunt. Minister, hoe zit het nu? De Lijn heeft dat inkomstenplaatje immers nodig om de tariefverhoging die ze elk jaar in februari doorvoert, te kunnen doorvoeren. Is er al enigheid binnen deze Vlaamse Regering? Hebt u dat inkomstenplaatje ondertussen al kunnen invullen?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Voorzitter, minister, geachte leden, ik vind altijd dat het echte drama van De Lijn is dat ze er met een overheidsdotatie van bijna 900 miljoen euro slechts in slaagt om amper iets meer dan 3 procent van de reizigers te bereiken, en dat terwijl de totale begroting 27 miljard euro bedraagt. Dat is dus een heel pak geld. Voorzitter, de voorbije veertien dagen hebben we een paar pittige debatten gehad over De Lijn in uw commissie Mobiliteit. Er was een debat over het rapport van het Rekenhof dat grote vragen doet rijzen bij de aanwervingspolitiek van De Lijn. Er was een debat over het mogelijke uitstel van ReTiBo (registratie, ticketing, boordcomputer), het meetinstrument waardoor men nu eens precies zal kunnen bepalen hoeveel reizigers gebruik maken van de bussen en trams van De Lijn. Nu krijgen we de noodkreet van de directeur-generaal van De Lijn, Roger Kesteloot, die vraagt dat de regering nu eens eindelijk knopen zou doorhakken over de inkomstenpolitiek, en, daaraan gekoppeld, over tariefverhogingen. De klassieke reactie in deze regering is dat dit alle kanten uit gaat: elke van de drie meerderheidsfracties heeft haar eigen mening, en die staan dan in conflict met elkaar.

Minister, dit dossier is er nu al heel lang. Dat is ondertussen een dikke kiezel in uw schoen. Straks zal ik het nog hebben over de geschiedenis van die inkomstenpolitiek en de aankondigingen dat er iets zou gebeuren. Men vertrekt altijd van ergens om uiteindelijk nergens te komen. Wat is nu het standpunt van deze Vlaamse Regering over de tarievenpolitiek bij De Lijn?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, een paar weken geleden heb ik hier een gelijkaardige actuele beantwoord. Ik zal dat antwoord hier herhalen. De Vlaamse Regering heeft afgesproken dat het inkomstenplan van De Lijn en de scenario's die door de raad van bestuur aan mij zijn overgemaakt, samen met de budgetcontrole zullen worden getrancheerd. Die budgetcontrole wordt verwacht tegen het paasreces. Tegen dan moet er algehele duidelijkheid zijn. Ik heb u dat een paar weken geleden gezegd, ik kan het hier nog eens bevestigen.

Collega's, en vooral mevrouw Van den Eynde, ik ben in 2009 minister van De Lijn geworden. Ik heb in 2010, 2011 en 2012 een indexering toegestaan op de tarieven die worden betaald door de mensen die betalen voor hun ticket. In 2013 heb ik die indexering nog niet toegestaan, om de eenvoudige reden dat wij de afspraak hebben gemaakt om het totale inkomstenplan van De Lijn bij de budgetcontrole te trancheren. Ik vind het onverstandig om op 1 februari de tarieven te indexeren als er nog een kans bestaat dat er naar aanleiding van de budgetcontrole een gewijzigd inkomstenplan komt. Dan ga je de mensen twee keer op korte termijn met veranderingen confronteren. Ik vind dat niet verstandig.

Collega's, wij zullen tegen de budgetcontrole knopen doorhakken. De directeur-generaal van De Lijn weet dat. Ik heb hem dat bevestigd. Hij heeft nog eens een interview gegeven aan de krant. Ik vind het een goede zaak dat hij dat doet. De regering moet daarin inderdaad trancheren. Dat klopt. Ik heb inderdaad beslist om hier niet zomaar de gebruikelijke indexering van elk jaar toe te staan zolang er nog geen algehele duidelijkheid is over het globale inkomstenplan.

Collega's, nog een beetje geduld. Die duidelijkheid komt er zeker. *(Opmerkingen)*

Ik heb nog 1 minuut en 54 seconden. Er wordt gemopperd vanuit de zaal. Ik wil eventjes verwijzen naar een resolutie die hier werd goedgekeurd, ook door partijen die niet tot de meerderheid behoren. Die resolutie stelt dat, als het gaat over het al dan niet betalend maken van het openbaar vervoer voor senioren, het eengemaakte ticket het ideale moment zal zijn. Wij zijn op dit ogenblik aan het spreken over een inkomstenplan. Wij zullen daarin definitief trancheren tegen de budgetcontrole. Dat is sneller dan wat in de resolutie werd gesuggereerd.

De voorzitter: Minister, u hebt nog 1 minuut en 18 seconden.

Minister Hilde Crevits: 'In der Beschränkung zeigt sich der Meister.'

De voorzitter: ‘Ganz genau.’ (*Opmerkingen van de heer Lode Vereeck*)

Mijnheer Vereeck, daar staan twee volksvertegenwoordigers. Twee maal twee, dat is, zoals u als hoogleraar economie zou moeten weten, vier. Dat is al lang zo. Dat is al van juni 2009 zo.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Minister, ik wil u wijzen op het antwoord dat u in januari hebt gegeven. Ik heb de tekst er nog eens op nagelezen. U zei dat er toch nog een aantal zaken moesten worden uitgeklaard en dat u tegen “het einde van de maand” tot een oplossing wou komen. Dat was eind januari. Nadien hebt u gesproken over de begrotingscontrole. Minister, ik heb het gevoel dat u zich een beetje verstoep achter die begrotingscontrole. Wat is nu eigenlijk het probleem: de onenigheid binnen de regering of de begrotingscontrole en het feit dat er geen verhoging mag worden doorgevoerd omdat uw regeerakkoord daarin niet voorziet? Daarover had ik graag nog wat meer uitleg gehad.

De heer Marino Keulen: Mevrouw Van den Eynde en andere collega’s, ik heb ook nog eens de geschiedenis opgevist: februari-maart 2012: De Lijn bezorgt minister Crevits voorstellen omtrent de inkomstenzijde; 30 mei 2012: voor 20 juli moet minister van Mobiliteit Hilde Crevits een nieuw inkomstenplan voorleggen aan de regering – toen was er al sprake van het gratisverhaal voor 65-plus en het optrekken van de abonnementsprijzen; juli 2012: de Vlaamse Regering vraagt meer informatie en bijkomende berekeningen aan De Lijn; 6 september 2012: de Vlaamse Regering wacht nog steeds op meer informatie en op de berekeningen van De Lijn; eind september: nieuwe deadline is de begrotingsopmaak 2013 – we zijn nog altijd bezig over de inkomsten van De Lijn en de tarieven; bij de begrotingsopmaak: nieuwe deadline wordt 1 februari 2013, datum waarop De Lijn normaal haar indexverhoging doorvoert; eind januari 2013: nieuwe deadline wordt de eerste begrotingscontrole 2013.

Minister, de essentie van politiek is beslissen. Beslis in ’s hemelsnaam. (*Applaus bij Open Vld, LDD en het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Minister, er moeten beslissingen worden genomen, maar om dat te doen moet je natuurlijk keuzes maken. Uw regeringspartners maken het u niet gemakkelijk om keuzes te maken als ik lees wat in de kranten staat. Het is heel moeilijk om als oppositie nog oppositie te voeren als de meerderheidspartijen vechtend over straat rollen.

Het standpunt van mevrouw Jans van de N-VA is helemaal niet duidelijk. Enerzijds zijn er berekeningen van De Lijn die aangeven dat als je de 65-plusregel afschaft, de inkomsten zullen stijgen met 9 tot 10 miljoen euro per jaar. Dat wil zeggen dat je 65-plussers 30 tot 50 euro per jaar vraagt. Anderzijds zegt de N-VA dat er geen extra inkomsten mogen worden gehaald bij de mensen die nu al betalen. Tegelijk heeft de N-VA altijd aangedrongen op een stijging van de kostendekkingsgraad met minimum 1 procent per jaar.

5 procent stijging – dat betekent 5 procent stijging in de beheersovereenkomst – komt neer op 40 miljoen euro per jaar. Ik vraag aan de N-VA waar ze die inkomsten wil halen. Wil ze die enkel bij de 65-plussers halen, dan denk ik dat heel wat mensen ontevreden wakker zullen worden.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers: De voorstellen van de directeur-generaal van De Lijn leken tamelijk evenwichtig. Ik was verwonderd toen ik nadien reacties las in de pers die dreigden te vervallen in simplismen zoals ‘gratis moet blijven’ of ‘geen verhoging van de tarieven’. Dat bemoeilijkt natuurlijk het nemen van beslissingen.

Zo’n inkomstenplan moet je volgens CD&V totaal en met open vizier durven te bekijken. We willen de toekomst blijven verzekeren van een kwaliteitsvol, vraaggericht

openbaarvervoersaanbod voor alle Vlamingen. Daarvoor zal het noodzakelijk zijn dat elke reiziger een rechtvaardige bijdrage levert. In dat opzicht is het goed dat eindelijk eens wordt bekeken of werkelijk alle 65-plussers wel gratis moeten blijven rijden, terwijl we tariefverhogingen zouden doorvoeren voor hun kinderen en kleinkinderen met dan nog eens die hogere onkostenindex.

Minister, de directeur-generaal spreekt van een gemiddelde tariefverhoging van 4,6 procent. Aangezien de tickets blijkbaar buiten schot zouden blijven, ligt dat voor de abonnementen nog een stuk hoger. Hebt u een idee over welk percentage verhoging van de abonnementen het eigenlijk gaat?

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: De oproep van de directeur-generaal, de heer Kesteloot, om knopen door te hakken in de Vlaamse Regering, was terecht. Dat bent u van plan tegen de begrotingscontrole, minister, dat hebt u hier herhaald.

De heer Rzoska heeft ons een duidelijke vraag gesteld. Het is heel belangrijk dat niet degene die nu al betaalt, meer zal betalen, en dat de andere mensen gratis blijven rijden. Als we zeggen dat de tarieven moeten worden verhoogd, dan moet dat voor iedereen gelden. Zowel degenen die nu al een abonnement hebben, als degenen die gratis reizen, moeten uiteindelijk betalen. De enige doelstelling die we hebben, is ervoor te zorgen dat we een goede openbare dienstverlening hebben, dat we bussen en trams hebben waar de reizigers met plezier op stappen.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Dit is zo ongeveer de zeventiende keer dat we in de plenaire vergadering discussiëren over de tarieven. Iedereen kent ondertussen de standpunten van iedereen. Daarom wil ik van mijn minuut gebruikmaken om het parlement en de media uit te nodigen eindelijk eens een debat te hebben over de kwaliteit van ons openbaar vervoer.

Als we het hebben over de prijs, laten we het dan eindelijk ook eens hebben over de kwaliteit. Ik sta 's morgens te wachten op de tram en er rijden er twee voorbij, want er kan geen kat meer op. Die tram rijdt gemiddeld 15 kilometer per uur in de stad en heeft op het einde van de dag 50.000 minuten vertraging.

Collega's, laten we het eindelijk eens hebben over waar de reiziger echt om bezorgd is: de kwaliteit van ons openbaar vervoer. (*Applaus bij sp.a*)

Minister Hilde Crevits: De parlementsleden die vinden dat ik beslissingen moet nemen, wil ik erop wijzen dat ik niet alleen kan beslissen over het globaal inkomstenplan. Een aantal zaken zijn vastgelegd bij besluit van de Vlaamse Regering. Wanneer we dus wijzigingen willen doorvoeren, dan moet dat gebeuren via een besluit van de Vlaamse Regering.

Het klopt dat de Vlaamse Regering op een aantal momenten extra uitleg heeft gevraagd aan het management van De Lijn. Ik geef een paar voorbeelden. Wanneer er wordt gesproken over een index en over een kostenindex – de twee begrippen hebben een totaal andere inhoud –, wat betekent dit dan budgettair voor De Lijn? Er zijn de derdebetalerscontracten. Een aantal steden en gemeenten willen dat het openbaar vervoer gratis is. Wat is de impact en wat is de juiste kost daarvan? Dat zijn allemaal vragen waar we niet lichtzinnig over kunnen gaan. Het is voor ons van belang dat we over de juiste informatie beschikken.

Mijnheer Keulen, vanmiddag las ik een tweet van een partijgenoot van u die zegt dat enkel wie niet werkt, gratis rijdt. Dat is natuurlijk absoluut fout. Dat toont opnieuw aan dat dit dossier grondig moet worden beteken.

Wanneer we wijzigende beslissingen nemen, dan moeten die goed besproken zijn. We mogen niet over één nacht ijs gaan.

Na deze budgetcontrole kunnen we ons geen verder uitstel meer veroorloven. Ik ben het ermee eens dat die beslissing nu moet worden genomen in de ene of in de andere richting. Ik ben het ook eens met de mensen die pleiten voor een betaalbaar openbaar vervoer in Vlaanderen. Dat is ook mijn keuze. Ik ben het tot slot ook eens met de mensen die zeggen dat we tijdens de komende maanden en jaren verder moeten discussiëren over de kwaliteit van het openbaar vervoer. Ik wil daar echter een nuance bij maken. Sommige mensen zeggen dat er niet wordt geïnvesteerd in het openbaar vervoer. Vorige week zijn we met nieuwe premetrowerken gestart in Antwerpen. Daarnaast zijn er nieuwe tramtoestellen aangekocht. We proberen ons investeringsbeleid grondig voort te zetten. Vorige week in de commissie was er nog een discussie over de doorstroming die niet alleen voor het openbaar vervoer maar ook voor de personenwagens een groot probleem vormt in Vlaanderen. Door verkeerslichtenbeïnvloeding kunnen we een betere doorstroming krijgen. Wanneer sommigen vandaag dus zeggen dat het debat onder de mat wordt geschoven, dan is dat onjuist.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Minister, beslissingen nemen in uw beleidsdomein is niet zo eenvoudig. We kennen het verhaal van de Oosterweelverbinding en dat van de Liefkenshoektunnel. Vandaag is er het verhaal van de tarievenpolitiek van De Lijn. In elk geval blijkt uit de uiteenzetting van de mevrouw Brouwers dat CD&V inderdaad een prijsverhoging wil doorvoeren en dat sp.a halsstarrig blijft weigeren.

Minister, ik wil eindigen met een bedenking. De Lijn is het de laatste jaren gewoon om met open handen te staan, vooral onder het beleid van voormalige ministers van Openbare werken van sp.a-signatuur. Ondanks de budgettair moeilijke periodes krijgt De Lijn nog altijd veel middelen. Ik verwijs ook naar de monsterbestelling van meer dan 350 bussen die zij binnenkort zullen krijgen. Minister, als u geen akkoord vindt binnen uw regering over de tarievenaanpassing bij De Lijn, dan is het van belang dat De Lijn ook eens gaat kijken naar haar uitgavenplaatje en dus niet alleen naar haar inkomstenplaatje. Ik stel immers vast dat De Lijn in een budgettair moeilijke periode nog altijd uitgaven doet aan infrastructuurwerken die vandaag niet verantwoord zijn. Ik heb het dan meer bepaald over de vertramming op plaatsen waar er bussen zijn. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Marino Keulen: Mevrouw Brouwers, er is vooral gereageerd vanuit de meerderheid. Heel klassiek voor deze meerderheid: links, rechts, averechts, verdeelde slagorde.

In deze problematiek mag men geen heilige huisjes hebben. Men moet deze problematiek bekijken zonder dogma's. Dat betekent in de eerste plaats dat er moet worden gesaneerd in de structuren van De Lijn. We hebben een rapport gekregen van het Rekenhof waarin het Rekenhof grote vraagtekens plaatste bij de aanwervingspolitiek in de provinciale entiteiten. Heel opvallend is dat dit nooit in de media is geraakt. Het rapport is nog maar 14 dagen oud.

Men moet de gratispolitiek op de schop durven te nemen. Sociale correcties zijn uiteraard mogelijk maar het gratisverhaal waarbij sommige mensen vandaag meer pensioen hebben dan anderen inkomen uit arbeid en waarbij die eerste categorie gratis moet rijden, is niet meer van de 21e eeuw.

Wat de tarieven betreft, moet men een open blik hebben en prijsverhogingen niet per definitie uitsluiten. Men moet eerst beginnen te saneren in de structuren van De Lijn, vervolgens het gratisverhaal op de schop nemen en tot slot de tarieven bekijken. Dat is de juiste volgorde.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Griet Smaers tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de resultaten van het proefproject mobiliteitsbudget

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Minister, collega's, gisteren werden hier de resultaten voorgesteld van het proefproject mobiliteitsbudget. U hebt mee de opdracht gegeven en gedeeltelijk voor de financiering gezorgd. Met het mobiliteitsbudget kan een bedrijf een budget toekennen aan een werknemer dat hij vrij kan besteden aan mobiliteit. Het is een duurzamer alternatief voor de bedrijfswagen.

Minister, ik heb vernomen dat de resultaten van het proefproject positief zijn, er zou een sterk positieve invloed zijn op de vervoerskeuze van de betrokken werknemers. Het individueel autogebruik zou dalen tot 37 procent. Het aandeel van de fiets en het openbaar vervoer zou stijgen. Ik heb begrepen dat het aandeel van de wagen beperkter wordt, maar nog altijd een deel blijft van de combinatiekeuze van het woon-werkverkeer.

Het Pact 2020 zegt dat tegen 2020 40 procent van de woon-werkverplaatsingen in Vlaanderen op een duurzame manier moet gebeuren. Er is nog heel wat werk voor we dat streefdoel zullen bereiken. Het mobiliteitsbudget kan een bijdrage leveren aan het verduurzamen van de woon-werkverplaatsing. We moeten dat alle kansen geven.

Ik hoor dat er vanuit het proefproject aanbevelingen werden gedaan om het mobiliteitsbudget op grotere schaal te laten werken. Ik vind dat we er alles aan moeten doen om dat werkbaar te maken op grote schaal bij zoveel mogelijk instellingen en bedrijven in Vlaanderen. Ik zou u dan ook willen vragen, minister, wat zijn uw persoonlijke bevindingen naar aanleiding van het proefproject en de resultaten? Welke volgende stappen moeten er worden gezet?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, gisteren werden inderdaad de resultaten voorgesteld van een project waarbij een aantal bedrijven sommige van hun werknemers de kans gaven om niet alleen de klassieke bedrijfswagen te gebruiken voor hun woon-werkverkeer, maar hen de keuze gaven uit een gamma aan mogelijkheden. Ze kregen een theoretisch budget ter beschikking voor de fiets, te voet, het openbaar vervoer of de gewone wagen. Wij dachten dat zo'n mobiliteitsbudget binnen de huidige fiscale regeling in België niet mogelijk zou zijn, maar dat was toch het geval als het bedrijf een goede ondersteunende tool heeft. Administratief is het nogal ingewikkeld.

Voor mij, mevrouw Smaers, gelden twee grote aanbevelingen. Er is interesse bij de werknemers. We zien een duidelijke wijziging in het mobiliteitsgedrag. Voor mij is het heel positief dat mensen die vroeger nooit iets anders gebruikten dan de personenwagen, nu door het project toch kiezen voor alternatieve modi. Met een goede campagne naar de bedrijven moet het lukken om dat wat ingeburgerd te krijgen, vooral omdat die ondersteunende tool vandaag bestaat. Ik zal onder andere de provinciale mobiliteitspunten daarover aanspreken.

We moeten ook eens met de federale overheid overleggen om na te gaan of er nog vereenvoudigingen mogelijk zijn die het makkelijker maken om zaken als het mobiliteitsbudget aan te bieden aan de werknemer.

Een grote zorg waar we het al vaak over hadden, was de bereikbaarheid van bedrijventerreinen met shuttlevervoer of openbaar vervoer. Ook daar moet in de toekomst volop in worden geïnvesteerd.

Mevrouw Griet Smaers: Ik dank u voor uw antwoord, minister. Ik ben overtuigd van het potentieel en de kansen van het mobiliteitsbudget. Ik ben blij dat u zegt dat er communicatie moet komen. Via de inzet van de provinciale mobiliteitspunten kunt u hier meer ruchtbaarheid aan geven. Ik stel u voor en ik blijf u vragen om daar meer ondersteuning aan te bieden zodat het effectief in gang kan worden gezet. Het kan meer bijdragen aan de bekendheid en de mogelijkheid om daar in de praktijk mee te werken.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Voorzitter, minister, het was wel heel ironisch dat net gisteren, de dag dat het openbaar vervoer in ons land plat lag, een voorstelling werd gegeven over het mobiliteitsbudgetproject.

Het is inderdaad zo dat er in ons land veel bedrijfswagens rondrijden. Een bedrijfswagen is zowel voor de werkgever als voor de werknemer fiscaal interessant. Het geeft aan de werknemer ook een voordeel in natura. En net daarom, minister, blijf ik ervoor vrezen, hoe nobel het doel ook kan zijn, dat dit mobiliteitsbudgetproject niet zal slagen.

Ik stel me de vraag of door de bedenkers van dit project een financiële berekening werd gemaakt over de mate waarin het mobiliteitsbudget de voordelen van de bedrijfswagen kan vervangen.

De voorzitter: De heer D’Hulster heeft het woord.

De heer Steve D’Hulster: Voorzitter, minister, het mobiliteitsbudget is een gezonde en goede remedie tegen de bedrijfswagen. Het proefproject heeft dit nog eens aangetoond. Het is ook positief dat het proefproject van onderuit vertrekt en daardoor een draagvlak creëert bij een aantal bedrijven. Zoals mevrouw Smaers terecht aanhaalt, is nu de fase aangebroken waarbij we moeten bekijken hoe we dit voorbij de fase van het proefproject kunnen krijgen. Uiteraard zijn er een aantal belangrijke knelpunten op federaal vlak, maar ik meen dat we ondertussen als Vlaamse overheid al het voortouw moeten nemen.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Voorzitter, minister, de eerste resultaten zijn alvast veelbelovend. Er is ook het Pendelfonds, dat tot doel heeft het om het aandeel van de auto in het woon-werkverkeer te verminderen ten voordele van de fiets en het openbaar vervoer. Het is eerder iets projectmatig: meer subsidies voor infrastructuur, voor nieuwe manieren van vervoer, bijvoorbeeld bedrijfsfietsen. De eerste resultaten van het proefproject lijken meer resultaat te hebben voor de gedragswijziging van mensen dan het Pendelfonds. Ziet u die twee als aanvullend op elkaar of kan het mobiliteitsbudget het Pendelfonds overnemen? Hoe ziet u de twee samen sporen?

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord, maar staat de heer Caron niet in de weg?

De heer Björn Rzoska: Ja, voorzitter, de heer Caron staat in de weg. U kunt hem tot de orde roepen, voor mij is dat iets moeilijker. (*Gelach*)

Er zou onenigheid kunnen ontstaan binnen een oppositiefractie, en dat wil ik te allen prijze vermijden.

Minister, alle gekheid op een stokje. Ik ben er gisteren ook niet geraakt, wegens een aantal problemen, maar ik vond de resultaten die naar voren werden geschoven, bepaald indrukwekkend. Er zit heel wat potentieel in. U hebt het over de tool die bedrijven gebruiken. U hebt het eigenlijk ook over een sensibilisatiecampagne die u wilt opzetten. En u plant ook een overleg met de federale overheid omdat de fiscale stimuli natuurlijk daar zitten. Maar gaat u ook een pak verder binnen uw Vlaamse bevoegdheden? Zult u naast de sensibilisatiecampagne ook echt een aanmoedigingscampagne op touw zetten, eventueel gekoppeld aan een stuk budget, om de bedrijven zo ver te krijgen? Gezien de resultaten vind ik dit toch een interessant denkspoor om een alternatief voor de bedrijfswagens op te bouwen.

Minister Hilde Crevits: Dames en heren, dit zijn veel extra vragen. Ik begin met de vragen die gaan over het uitrollen en het sensibiliseren. Ik zal uiteraard geen affiches langs de weg kleven waarop staat ‘bedrijven, doe hieraan mee’, want dat zal niet helpen.

Er is wel een nuttige manier. Een van de handicaps binnen het bestaande fiscale kader was dat om zo’n mobiliteitsbudget aan te bieden aan de werknemers, een tool nodig was, een softwaresysteem om de vergoedingen nauwkeurig in kaart te brengen en bij te houden, want de ene keer neemt de man of vrouw in kwestie de fiets, de andere keer het openbaar vervoer

en dan weer de wagen. Die tool bestaat nu. Die werd in het kader van het project ontwikkeld en kan worden gebruikt door andere bedrijven. Dit is al een eerste punt dat werd uitgeklaard.

Er was de suggestie van mevrouw Eerlingen om dit eens naast het Pendelfonds te leggen. Ik vind dat goed. De eerste bedrijven, die er nu vier jaar gebruik van hebben gemaakt, worden straks bekendgemaakt. U zult er ook een paar mooie resultaten in terugvinden. Het Pendelfonds is een heel interessante hefboom om bedrijven te stimuleren om in zulke projecten te stappen.

En zo kom ik bij de heer Rzoska over de budgetten. Het ene moet het andere niet overnemen. We kunnen het gebruiken als hefboom om bedrijven te laten investeren. We hebben er budgetten voor, het kan perfect als project ingediend worden.

De klikken moeten worden gemaakt. Het zou fout zijn indien we zeggen dat we een potje hebben voor het mobiliteitsbudget en een potje voor het Pendelfonds en dan nog een potje voor Max Mobiel en de havenbus. Dat is niet goed.

We moeten een enkel systeem krijgen. Er moet een shuttledecreet komen met betrekking tot de transportmogelijkheden naar bedrijventerreinen die niet met het halte-tot-haltevervoer zijn verbonden. We moeten de mensen andere incentives geven om alternatieve keuzes te maken. Dat kan in de toekomst perfect het Pendelfonds zijn. Het mobiliteitsbudget kan zelfs gedurende een aantal jaren een primair project vormen. Bedrijven kunnen hier dan in investeren.

De resultaten zijn gisteren pas voorgesteld. Indien ik nu al een kant-en-klaar plan zou hebben, zou ik de vraag krijgen of ik die resultaten misschien al vier weken ken. Ik heb gisteren mijn eerste indrukken meegedeeld. Nu vul ik dit met een paar bijkomende mogelijkheden aan. Het is absoluut de bedoeling dit verder uit te rollen.

We verbergen ons niet achter de fiscale moeilijkheden. Dit hele project zou op fiscaal vlak wat gemakkelijker kunnen worden gemaakt. Zolang dat nog niet is gebeurd, kunnen bedrijven perfect met een mobiliteitsbudget werken.

Ik zal mevrouw Van den Eynde de studie bezorgen. Daar kan ze een aantal financiële berekeningen in terugvinden. In principe kan een bedrijf dat over een tool beschikt om administratief bij te houden hoe een werknemer het hem toegekend budget gebruikt, dit mobiliteitsbudget op een aantrekkelijke wijze aan de werknemers aanbieden. We moeten de werkgevers hier gebruik van laten maken. Mevrouw Van den Eynde zou in elk geval het onderzoek eens moeten bekijken. Ze kan er misschien het exact antwoord op haar vraag in terugvinden.

Mevrouw Griet Smaers: Ik dank de minister voor de inspanningen die ze in de toekomst nog zal leveren. We moeten het Pendelfonds en andere instrumenten gebruiken om dit aan zo veel mogelijk instellingen eigen te maken. We moeten de werkgevers en de werknemers op dit vlak de nodige ondersteuning bieden. We moeten communiceren.

Een aantal mensen hebben terecht opgemerkt dat het grote succes pas zal komen zodra het fiscaal even interessant als de bedrijfswagens wordt. Bedrijfswagens bieden momenteel nog heel wat voordelen op andere vlakken dan de mobiliteit. We moeten hierop inzetten. We moeten dit zo voordelig mogelijk maken.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de mogelijke verwerving van zonevreemde militaire campings aan de Vlaamse kust

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister-president Peeters.

De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, ik had deze actuele vraag aan minister Schauvliege willen stellen. Dit valt wat tegen.

Nu, het is eigenlijk een hele eer dat de minister-president deze actuele vraag zal beantwoorden. Dit kan er enkel op wijzen dat mijn actuele vraag ook belangwekkend is. Ik hoop van zijn antwoord uiteraard hetzelfde.

Het Vlaamse Gewest saneert momenteel de vroegere zonevreemde camping Eugène in de duinen van Koksijde. Het gebied van 1,2 hectare zou aan het natuurgebied Hoge Blekker worden toegevoegd. Eerder zijn ook de bekende Camping Cosmos en de camping Jacques Junior of Crystal Palace aangekocht en in hun functie van zeeverende duinen hersteld. Dit maakt deel uit van een project van minister Crevits. Het Masterplan Kustveiligheid moet de kustbewoners tegen de duizendjarige storm beschermen. Waarvoor dank.

Er bestaan momenteel nog een aantal zonevreemde campings. De camping die het meest in het oog springt, is de militaire camping van de Centrale Dienst voor Sociale en Culturele Actie (SDSCA) in de duinen van Lombardsijde. De FOD Defensie verkoopt al enkele jaren militaire domeinen. Eigenaardig genoeg, is de FOD Defensie blijkbaar niet van plan die camping ook te verkopen. De camping is nochtans zonevreemd, verlieslatend en toeristisch niet vergund.

Vorige week heb ik federaal minister van Defensie De Crem, de man die volgens Knack “even onbuigzaam als zijn kapsel” is, in de Senaat vragen over dit onderwerp gesteld. Hij was helemaal niet onbuigzaam. Misschien was hij in een goede bui omdat hij net die dag vicepremier was geworden. Voor het eerst in zijn carrière heeft hij verklaard dat hij met de Vlaamse Regering over een oplossing voor die militaire campings wil praten.

Minister-president, minister De Crem reikt u de hand. U moet gebruik maken van zijn goede bui. Zult u hem op zeer korte termijn trachten te ontmoeten om samen een oplossing voor die zonevreemde campings in de duinen te zoeken?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, minister, collega's, mijnheer Vandaele, het is voor mij een groot genoegen om deze vraag te mogen beantwoorden in de plaats van minister Schauvliege, die verhinderd is. Toen ik nog kersvers minister voor Leefmilieu was, heb ik me ook beziggehouden met de Camping Cosmos. Ik ben er toen nog geweest. Ik vermoed dat ik daarom de eer krijg om er nu ook op te antwoorden.

Er zijn dus nog twee campings, in Lombardsijde en Koksijde, die behoren tot het militair domein, en die door uw vraag mogelijk in ons vizier komen. Het is correct, denk ik, dat ze in ons vizier komen, want beide campings liggen in een Europees habitatgebied, binnen het Vlaamse ecologische netwerk en in de nabijheid van de Vlaamse natuureservaten De IJzermonding en De Noordduinen.

De twee campings liggen ideaal om vanuit Vlaanderen de nodige initiatieven te nemen. Mijn collega heeft daarvoor criteria uitgewerkt; ik ga u daarmee niet vermoeien. Minister Crevits, nog altijd aanwezig, speelt natuurlijk ook een belangrijke rol vanuit het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust, dat instaat voor de aankoop, en het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), dat instaat voor de inrichting en het beheer. Dat weet u.

De opening die u hebt kunnen creëren bij mijn collega, minister voor Defensie en sinds kort vicepremier, is een opening waar wij ook verder gebruik van zullen maken, in die zin dat er een overleg is tussen de directie van het ANB en de militaire verantwoordelijke voor het patrimoniumbeheer. Als de minister van Defensie wordt gevolgd door zijn manschappen, en per definitie is dat zo, ga ik ervan uit dat er verder aan kan worden gewerkt. Ik heb begrepen dat minister Crevits en de diensten die zij beheert er ook voor gaan.

Mijnheer Vandaele, dankzij uw vraag is er dus een opening. Er wordt verder aan gewerkt. Ik hoop dat de twee campings in onze handen komen.

De heer Wilfried Vandaele: Dank u voor uw antwoord, minister-president. Het is goed dat u zelf bent gekomen. Dat stelt mij gerust. Wat mij betreft, geniet het inderdaad de voorkeur dat we dat kunnen aankopen, maar goed, minister De Crem zei dat hij wel wou praten en een oplossing wou zoeken met Vlaanderen, maar ik meende toch te begrijpen uit zijn verhaal dat hij er de voorkeur aan gaf dat Defensie eigenaar zou blijven. Dat is misschien een detail. Het is belangrijk dat die sanering kan gebeuren. Die is heel dringend. Het gaat natuurlijk niet op dat de overheid de privécampings dwingt om zich terug te trekken uit die duinengordel en daar zelf als overheid blijft zitten met een militaire camping. Er moet inderdaad op korte termijn iets gebeuren.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Minister-president, als mijn sergeant zei naar links, ging ik altijd automatisch naar rechts, ik weet niet waarom. *(Opmerkingen van de heer Wilfried Vandaele)*

Nu nog, zeker, meer dan ooit. U hebt gelijk dat wanneer privécampings moeten verdwijnen uit de duinen, ook militaire campings moeten verdwijnen. Het was inderdaad een historisch moment vorige week, mijnheer Vandaele, toen minister De Crem een opening liet en zei dat hij in overleg zou treden. Ik heb krantenartikels bij van jaren terug, toen er absoluut geen mogelijkheid was tot overleg.

Minister-president, het is wel zo dat de camping er was voor het sociaal toerisme, om militairen aan een betaalbare prijs aan de kust te laten verblijven. Wanneer u in overleg treedt met de federale overheid, welke alternatieven kan de Vlaamse overheid dan eventueel voorleggen om dit dossier te bespoedigen?

De voorzitter: De heer Vanden Bussche heeft het woord.

De heer Marc Vanden Bussche: Minister-president, ik denk dat de heer Vandaele hier niet volledig de waarheid vertelt als hij het heeft over zonevreemde campings, want die liggen in feite in een witte zone. Ze zijn dus niet zonevreemd. De stedenbouwkundige invulling moet eenvoudigweg nog gebeuren. Het zou correct zijn om te zeggen dat er nog een bestemming moet worden gezocht en dat hij pleit voor een natuurbestemming. Dat is een heel ander verhaal dan hier de plenaire vergadering voor het lapje te houden.

Zulke zaken gebeuren toch het best in overleg met de lokale overheden. Wij weten zeer goed waar die camping ligt. U zegt dat die camping aan de duinen ligt, maar bij ons ligt ongeveer alles aan de duinen. Hij ligt ook bij Koksijde-Dorp. Hij ligt daar zeer goed. Het sociaal toerisme speelt een zeer belangrijke rol. De minister van Toerisme pleit er voortdurend voor om ook sociaal toerisme niet uit het oog te verliezen.

Minister-president, ik heb twee vragen. Ik zou graag horen dat de camping niet zonevreemd is, maar in een witte zone ligt. En ik zou willen vragen om in overleg te gaan met de lokale overheid en met de minister van Toerisme om naar een oplossing te zoeken, bijvoorbeeld een herlokalisatie.

De voorzitter: Mijnheer Vanden Bussche, u kunt normaal maar één vraag stellen.

De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Voorzitter, minister-president, collega's, ook onze fractie is al jaren vragende partij voor het weren van zonevreemde campings uit de duinengordel. Een goede kwaliteit van zeeoepduinen is van heel groot belang voor de kustverdediging.

De discussie verlegt zich ook een beetje naar sociaal toerisme. Van de camping van Lombardsijde, die van belang is voor de kustverdediging, kan men moeilijk zeggen dat ze nog beantwoordt aan de huidige normen en dat ook sergeanten wel wat kwaliteit willen als ze op vakantie gaan.

Onze fractie sluit zich erg aan bij de doelstelling om deze camping te saneren en te integreren in de kustverdediging.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik denk niet dat ik het woord 'zonevreemd' heb gebruikt, maar dat laat ik volledig voor uw rekening. Ik ga er ook van uit dat er overleg is met de gemeente. Dat lijkt mij zeer gepast en zelfs aangewezen. Als ik goed geluisterd heb, beschouwt u de aanpak van de ministers Schauvliege en Crevits niet als een opportuniteit.

Het is ook terecht dat er een oplossing komt voor het sociaal toerisme en voor de mensen van het leger. Dat dat in overleg gebeurt met de minister van Toerisme en andere instanties, lijkt me vanzelfsprekend of mogelijk en zeker niet uitgesloten en wat mij betreft zelfs wenselijk.

Collega's, op basis van die vraag is er nu een opening. Die opening is een zeer verstandige opening. Laat ons die op een verstandige manier verder gebruiken en er een duurzame oplossing aan geven, waar de heer Vandaele ook voor gepleit heeft.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, de heer Vanden Bussche heeft technisch natuurlijk gelijk wanneer hij zegt dat ze niet zonevreemd zijn maar in een witte zone liggen. We moeten elkaar natuurlijk geen Liesbeth noemen: witte zones – militaire zones – zijn essentieel voor de verdediging van het land. Ik denk niet dat die camping in een bijna verloederde toestand, essentieel is voor de verdediging van het land. Wat mij betreft, is ze zonevreemd.

Mijnheer Sintobin, u weet dat er in het verleden al een aanbod vanuit de private sector is geweest om de militairen onder speciale voorwaarden en gunsttarieven op hun camping toe te laten. Het is dus zeker op te lossen.

Minister-president, ik merk dat we via alle mogelijke Vlaamse beleidsdomeinen door dit dossier gevat worden: Leefmilieu, Openbare Werken, Toerisme, Ruimtelijke Ordening. Die vaststelling alleen al versterkt mijn pleidooi om snel met de federale collega aan tafel te gaan zitten. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Erik Arckens tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de verdere werking van het Vlaams-Marokkaans Culturenhuis Daarkom

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister-president Peeters.

De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Voorzitter, minister-president, collega's, Daarkom wordt een beetje vaste prik in de commissiedebatten, maar ook in de plenaire vergadering. Sommigen verdenken mij ervan dat ik telkens opnieuw dezelfde vraag stel, maar dat is niet waar. Er gebeuren telkens wel nieuwe dingen.

Het nieuwe feit is dat u en de ministerraad vrijdag besloten hebt om het geweer van schouder te veranderen nadat u eerder al 250.000 euro in vermindering bracht op de uitgaven aan

Vlaamse zijde voor het Vlaams-Marokkaans Culturenhuis in Brussel, omdat het Koninkrijk Marokko zijn verbintenissen ook niet nagekomen is.

U stelt nu voor dat er een samenwerkingsverband komt tussen drie organisaties, namelijk Moussem, dat zichzelf voorstelt als een nomadisch kunstencentrum met een poot in het Paleis voor Schone Kunsten en een andere poot in Antwerpen, met het Kaaitheater en met de Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS). Ik wil wel, minister-president. Ik weet ook wat de contractuele verbintenissen zijn wat betreft de huur. Dat huis aan de Wolvengracht moet verder draaien.

Ik vraag me af wat men moet doen met die drie partners, vooral dan het Kaaitheater en de KVS. Dat zijn huizen die een eigen werking hebben. U vraagt van hen een receptieve werking en een samenwerkingsverband, samen in de KVS. Is dit geen wanhoopspoging?

Minister-president, ik heb gisterenavond nog even in ‘Das Prinzip Hoffnung’ van Ernst Bloch gelezen. Ik hoop dat u dat boek ook hebt gelezen en dat u hoop brengt in dit dossier.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, collega Arckens, ik geef u zeker in één ding gelijk, namelijk dat het dossier van de vzw Daarkom al verschillende keren in de commissie, in de plenaire vergadering en ook op de Vlaamse Regering is gekomen. Wij hopen allemaal, ook minister Schauvliege, dat we van dit dossier verlost zullen zijn, in die zin dat er een definitieve oplossing voor komt. Het heeft al wat tijd in beslag genomen om een oplossing uit te werken.

U verwijst naar vrijdag. Vrijdag hebben we weer eens het dossier besproken in de Vlaamse Regering op voordracht van minister Schauvliege. We hebben gezegd dat we bij de vzw Daarkom nogmaals zullen aandringen – het is niet de eerste keer – om een meerjarenplan voor te leggen dat uitgaat van drie randvoorwaarden: financiële enveloppe van een 0,5 miljoen euro waartoe we ons hebben geëngageerd, respect voor de missie van de vzw en receptieve werking onder andere met vzw Moussem, waar u ook naar verwijst.

We hebben ook gezegd dat we tegen 7 april 2013 een antwoord willen krijgen. ‘Il fut un temps.’ Het gaat al een tijdje mee. We gaan ervan uit dat er met heel veel zorg en daadkracht wordt gewerkt. U hebt de andere spelers ook genoemd: de KVS en het Kaaitheater. Het is aan hen om dat verder te duiden.

Collega Arckens, dit dossier heeft al een hele weg afgelegd. Dit dossier zit nog altijd niet goed. Dit dossier moet gestabiliseerd en gefinaliseerd worden. U hebt gelijk, we hebben in alle duidelijkheid gezegd dat we daar tegen 7 april duidelijkheid over wensen, op basis van drie randvoorwaarden. Ik kijk samen met u uit naar wat dat zal betekenen. Ik vrees dat u daar nog eens een vraag over zult moeten stellen, hetzij in de commissie, hetzij hier. Maar ga ervan uit dat minister Schauvliege daar uitgebreid op zal kunnen antwoorden en dat dit dossier dan een definitieve oplossing heeft gekregen.

De heer Erik Arckens: U blijft hoop geven. Daar bent u voor. Minister-president, we zien elkaar alleszins terug, misschien met minister Schauvliege erbij.

Hoe dan ook is het een ellende. Het blijft maar duren. Eigenlijk heb ik twintig minuten nodig om dat allemaal te schetsen, maar dat is veel te lang. Minister-president, in ieder geval zie ik nog altijd niet het verband tussen die drie organisaties. Men had evengoed het Davidsfonds erbij kunnen betrekken.

Als we het kostenplaatje nakijken, blijven we nog altijd zitten met 500.000 euro als jaarwerking waarvan er 370.000 euro onmiddellijk gaat naar huurkosten en talrijke tienduizenden euro's naar recurrente kosten. Er blijft nauwelijks iets over voor een verdere werking waarin u in het samenwerkingsverband op receptieve wijze wilt voorzien. Graag had ik een antwoord gehad op het financiële plaatje.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, ik onderschrijf de vragen van collega Arckens. Ik denk dat het goed is dat er duidelijkheid is gekomen vanwege de Vlaamse Regering, zowel wat de richting betreft waarin Daarkom zou kunnen werken, als wat de deadline betreft die werd vooropgesteld om een financieel meerjarenplan te krijgen. Ik hoop van harte dat Daarkom daar werk kan van maken, en dat dat plan er inderdaad op 7 april zal liggen, zoals voorgesteld door de Vlaamse Regering.

Collega Arckens heeft gelijk, we weten dat er een groot deel van het budget moet worden besteed aan de huur en dat er dus zeer weinig kan overblijven voor de werking. Net daarom is het waarschijnlijk goed om actief op zoek te gaan naar samenwerkingsverbanden met andere culturele partners binnen het Brusselse.

Minister-president, de datum van 7 april is duidelijk gesteld en we hopen dat er een meerjarenplan zal zijn, maar wat als dit toch niet het geval zou zijn?

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, u spreekt over samenwerking met de Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS) en het Kaaitheater. Wij hadden in de commissie ook een suggestie gedaan voor een samenwerking met Muntpunt, dat zelf ook vragende partij is. Maar zij komen hier helemaal niet ter sprake, ik hoop dat uw collega het misschien in de regering wel ter sprake heeft gebracht.

Uw collega-minister Smet is in Marokko geweest en hij heeft daar gesproken over Daarkom. Ik had graag geweten wat er uit die gesprekken eigenlijk is voortgevloeid. Misschien is Marokko dit hele dossier ondertussen ook stilaan beu aan het worden, en misschien laten ze u in de steek tegen het moment dat u een meerjarenplan gaat krijgen. Ik hoop dat Daarkom die 500.000 euro mag besteden aan zijn meerjarenplan en dat daar niet de huurkost van wordt afgetrokken. Zo heb ik het toch begrepen in de commissie. Anders zijn ze helemaal gezien.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Voorzitter, minister-president, ook wij staan achter de beslissing over het 'huis van alle culturen'. In het verleden hebben heel wat collega's tal van vragen gesteld over dit moeilijk dossier. Er zijn nu knopen doorgehakt, en we volgen dat. Voor de collega's die misschien de ingewikkelde voorgeschiedenis niet hebben kunnen volgen – ook misschien omdat ze minder zijn betrokken bij Brussel of verder wonen –: wij dragen ook verantwoordelijkheid in dit dossier, want we zijn al van juni 2009 bevoegd. Ook al zijn er beslissingen en principebeslissingen lang voor ons genomen, er moet eigenlijk al vier jaar lang werk van worden gemaakt.

Nogmaals, we staan achter het feit dat de vzw een nieuwe missie moet ontwikkelen met een meerjarenplan. We zijn er ook van overtuigd dat ze, in samenwerking met de partners – al dan niet uitgebreid met de hier gegeven suggesties –, tot een nieuwe dynamiek moeten komen.

Mijn concrete vraag is dezelfde als die van collega Zamouri. Ze is gericht aan minister Smet. Misschien moeten we het hem vragen, maar misschien kunt u ook antwoorden, minister-president. Heeft minister Smet uit zijn contacten met Marokko nieuwe feiten gehaald wat de samenwerking betreft?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Indien Mevrouw Schauvliege hier had gestaan, zou ik gezegd hebben: ik kan niet geloven dat u zo cynisch bent. Ik ben op en top verontwaardigd over de aanpak van dit dossier. Ik zou heel graag eens tien minuten van uw tijd hebben om uit te leggen wat in dat huis is gebeurd, wat de oorzaken zijn en wat de uitwegen zijn.

Maar deze oplossing – het engagement van de Vlaamse overheid halveren, een maand nadat de Marokkaanse overheid voor het eerst zelf over de brug komt met 250.000 euro – is van cynisme getuigend. Een strategisch meerjarenbeleidsplan vragen op het moment dat alle personeel ontslagen is om financieel te saneren en er geen directie of leiding is, dat is er ver over. Ik zou echt graag die tien minuten hebben om niet te moeten concluderen dat dit het verhaal is van een geplande en langzame wurging van een interessant intercultureel initiatief. De Vlaamse Regering zou zich diep, diep moeten schamen.

Minister-president Kris Peeters: Ik blijf natuurlijk rustig. Ik dacht, collega Arckens, aan Bach BWV 21, ‘Ich hatte viel bekümmernis’, wat mooi is om naar te luisteren.

Mijnheer Caron, ik denk dat uw betoog iets te emotioneel is. Ik ben graag bereid om tien minuten naar u te luisteren. Ik denk dat Joke Schauvliege dat ook gedaan heeft.

Collega's, dit dossier dateert van de vorige legislatuur. Er zijn een aantal engagementen aangenomen. Ik heb ook begrepen – om u aan te tonen hoezeer ik mij in dit dossier heb ingegraven – dat er houtworm zit in de houtsoorten die vanuit Marokko zijn overgekomen. Dit is een dossier dat we ter harte nemen, mijnheer Caron, en niet met de lichtzinnigheid die u ons toedicht, zeker niet collega Joke Schauvliege, die ik hier hard moet verdedigen. Een betoog als dat van u slaat nergens op.

Het klopt, collega's, dat Pascal Smet naar Marokko is gegaan. Ik heb van hem begrepen dat Marokko belang hecht aan dit initiatief, en er ook van uitgaat dat dit dossier een goede landing zal maken.

Er zijn in het verleden engagementen aangegaan, bijvoorbeeld ook wat de huur betreft. Die huurprijs is aanzienlijk, mijnheer Caron. Dat stelt ons voor belangrijke uitdagingen. Dat is een reden te meer om alles te doen om dit dossier, zowel de vraag van de Marokkaanse autoriteiten om dit tot een goed einde te brengen als de problematiek van de huur, die meer dan 200.000 euro bedraagt, tot een goed einde te brengen.

Mijnheer Delva, ik ga ervan uit dat we er alles aan doen om dit wel te laten landen. Op dit moment is het dan ook niet zinvol om te stellen wat we zouden doen als er op 8 april niets van komt.

Mevrouw Zamouri, ik heb er geen enkel probleem mee dat er naast de organisaties die hier vermeld worden – KVS, Kaaitheater en Moussem – nog andere bij komen. Dat laat ik aan de bevoegde minister Joke Schauvliege.

Collega's, dit dossier heeft al een hele lijdensweg gekend – vandaar mijn verwijzing naar Johann Sebastian Bach. We proberen het nu tot een goed einde te brengen. Er moet zeker geen cynisme aan de dag gelegd worden, zoals de heer Caron hier spijtig genoeg tentoon heeft gespreid.

De heer Erik Arckens: Er is in dit dossier inderdaad van alles fout gelopen. Men krijgt de indruk dat van bij het begin sommige beslissingen – toch aan één bepaalde kant – op de hoek van een keukentafel zijn genomen.

Mijnheer Caron, ik kan de verantwoordelijkheid moeilijk bij de minister-president leggen. De heer Ikoubaân van Moussem, die tevens in de raad van bestuur van Daarkom zit, zegt nu al dat het hoogstwaarschijnlijk is dat Marokko die 250.000 euro per jaar niet op tafel zal leggen onder de huidige voorwaarden, die volgens mij redelijk zijn, maar nog verder moeten worden uitgeklaard. Wat dan? Dat is stof voor een verdere vraag, met de verdere werking van Daarkom op het programma. Ik dank u vriendelijk, minister-president.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jurgen Vanlerberghe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de imagoschade voor Vlaanderen als gevolg van de uitspraken van de federale coördinator betreffende de herdenking van de Eerste Wereldoorlog

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Minister-president, de herdenking ‘100 jaar Grote Oorlog’ is een van de grote projecten waar deze Vlaamse Regering op inzet.

Het was dan ook even schrikken om gisteren in De Standaard een aantal opmerkelijke uitspraken te moeten lezen van de federale commissaris-generaal voor de coördinatie van de herdenking van de Grote Oorlog. De heer Paul Breyne, in een vorig leven provinciegouverneur van West-Vlaanderen, sprak over een Vlaamse kermis en over pralineverkopers.

Ik vind dat nogal opmerkelijk, want toen de heer Breyne nog gouverneur was, net in de provincie West-Vlaanderen, kreeg het concept ‘Toerisme+’, ethisch belevingstoerisme gebaseerd op historische onderbouw, vorm. Ik vind het al evenzeer opmerkelijk, omdat in diezelfde periode de provincie West-Vlaanderen, met steun van Toerisme Vlaanderen, vorm gaf aan het evenementenprogramma ‘Gone West’, een participatief project waar zowel lokale amateurverenigingen als professionele kunstenaars aan deelnemen.

Ik vind het nog opmerkelijker omdat aan dat evenementenprogramma de Letter of Intent van Erwin Mortier ten grondslag ligt, waarvan onder meer het Vlaams Vredesinstituut heeft gezegd dat het een zeer kwaliteitsvolle benadering is. We zouden bijna denken dat de uitspraken over een Vlaamse kermis de indruk moeten wekken dat het allemaal niet zo koosjer is, maar dat er gelukkig nog de heer Breyne is om de sereniteit te bewaren. Dat is zo’n beetje het beeld van de brandweerman die eerst de zaak in de fik steekt en daarna graag komt blussen.

Ondertussen gaat het beeld van die Vlaamse kermis de wereld rond en is de imagoschade zeer groot. Minister-president, u bent ook de behoeder van dit herdenkingsproject. Wat zult u doen om die imagoschade een halt toe te roepen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, geachte leden, mijnheer Vanlerberghe, wat heb ik gedaan? Ik heb de federale coördinator opgebeld. (*Applaus*)

Ik heb zijn gsm-nummer. Het is niet veranderd sinds hij nog gouverneur was, dus dat was niet zo moeilijk. (*Gelach*)

Ik heb hem gevraagd: mijnheer de coördinator, wat lees ik allemaal? Ik krijg daar straks een vraag over. Hij zei me dat de journalisten hem verkeerd hebben geciteerd. (*Gelach*)

Ik zei: mijnheer de coördinator, daar gaan ze in het parlement mee lachen. (*Gelach*)

Hij heeft dan nog wat tekst en uitleg gegeven. De conclusie van het gesprek was ten eerste dat er bij de initiatieven voor de herdenkingsplechtigheden en -projecten die federaal en Vlaams, maar ook in West-Vlaanderen en op gemeentelijk niveau worden genomen, sprake moet zijn van enige sereniteit, van respect voor wat daar toen is gebeurd en voor de gesneuvelden. Ik denk dat iedereen het daarover eens is, ook in dit halfroond. Ten tweede moet daar op een goede manier over worden gecommuniceerd. We mogen ten aanzien van het buitenland dus niet de indruk geven dat het hier een Vlaamse kermis zal zijn. In dat artikel werd ook gewag gemaakt van circusartiesten en verkopers van pralines en zo. Dat is natuurlijk een beeld dat we absoluut niet de wereld willen insturen, integendeel. Er moet dus de nodige zorg worden besteed aan die communicatie, als men met journalisten van hier spreekt, maar ook als men wereldwijd de nodige informatie geeft. Ten derde, dit is natuurlijk

niet voor herhaling vatbaar, ook al heeft hij dat niet zo gezegd, ook al is de samenwerking tussen de coördinator en de Vlaamse diensten tot nu toe uitstekend. We kunnen dit missen als de pest. Noch de federale overheid, noch de Vlaamse overheid heeft er belang bij om op die manier verder te werken.

De coördinator voor de herdenking van de Eerste Wereldoorlog heeft gezegd dat hij het eens is met die drie punten en dat hij daar ook de nodige zorg aan zal besteden. Daardoor is voor mij dit dossier gesloten.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Minister, ik dank u voor uw antwoord. We mogen van een coördinator inderdaad verwachten dat hij coördineert, en niet dat hij stokebrand speelt. U wijst er terecht op dat de herdenking ‘100 jaar Grote Oorlog’ het best in de grootst mogelijke sereniteit gebeurt, en op een zeer respectvolle manier. Zowel in Vlaanderen als in Wallonië en federaal zijn we daar tot nu toe in geslaagd. Ik hoop dan ook, samen met u, dat we verklaringen over Vlaamse kermissen en pralineverkopers die het tegengestelde zouden doen vermoeden, in de toekomst daadwerkelijk niet meer zullen lezen, en dat we van verdere imagoschade gespaard blijven.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, minister-president, geachte leden, ook onze fractie is een voorstander van een serene herdenking, maar ik vind niet wat wij heiliger dan de paus moeten zijn. Ik vind ook dat het moet kunnen dat er in deze moeilijke economische tijden ook een zekere economische en financiële return is voor de lokale en regionale middenstanders.

Ik vraag mij trouwens af of de heer Breyne ooit naar een herdenking is geweest in Engeland. Daar zou hij hebben kunnen zien wat voor een kermis men daar maakt. Dat is nog iets anders dan pralines en bier.

Minister-president, voor mij is het belangrijker dat de federale coördinator dit project volledig aan het recupereren is. Ik heb u en ook minister Bourgeois daar al voor gewaarschuwd. Dit is opnieuw een uiting van de Belgische recuperatie van het project ‘100 jaar Grote Oorlog’. Alleen al het feit dat hij zegt dat hij telefoontjes krijgt. Men had niet Paul Breyne moeten opbellen vanuit Nieuw-Zeeland, men had u of minister Bourgeois moeten opbellen. Het wordt tijd dat u nogmaals duidelijk maakt aan de federale coördinator dat de trekker in dit project de Vlaamse overheid, minister Bourgeois, is, en niet Paul Breyne. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Vanden Bussche heeft het woord.

De heer Marc Vanden Bussche: Minister-president, ik heb het een beetje moeilijk met het feit dat men zich hier vrolijk maakt over een man die zich niet kan verdedigen, de eregouverneur Paul Breyne. Hij verdient ons aller respect. Hij is zeker de geknipte man om die coördinatorsrol waar te nemen. Hij kent zeer goed de gevoeligheden tussen de verschillende Westhoekgemeenten. Hij zal die belangen zeer goed met elkaar weten te verzoenen. We weten natuurlijk dat er tussen Ieper en Poperinge een hanenkampgevecht bezig is. Dat komt in deze zaal tot uiting. Ik maak daar bezwaar tegen. *(Gelach. Opmerkingen)*

Mijnheer Vanlerberghe, u spreekt van een project. Dat is pas mislukt, dat is geen project. Het uitgangspunt van mijn fractie is dat het om een herdenkingsplechtigheid moet gaan waar, op alle plechtigheden, één grote gedachte naar voren moet komen: de ‘nooit meer oorlog’-gedachte. Die gedachte is niet Vlaams, niet federaal, niet Europees maar universeel. *(Applaus bij Open Vld en sp.a)*

Deze gedachte moet uiteraard het uitgangspunt zijn. Het is de grote taak van de minister-president om het onderwijs daar aandacht aan te laten besteden. Dat kan eventueel gepaard gaan met een bezoek aan de frontsteden Ieper, Nieuwpoort en Diksmuide. Daarvoor vragen wij al sinds lang aandacht.

De voorzitter: Dan is het nu de beurt aan Alveringem. Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Minister-president, het herdenkingstoerisme van '100 jaar Grote Oorlog' is uiteraard niet zomaar toerisme. Minister Bourgeois heeft in dat opzicht aan Toerisme Vlaanderen gevraagd om een aangepast kader uit te werken. Het is niet zomaar toerisme maar 'toerisme-plus'.

In De Standaard liet Peter De Wilde, van Toerisme Vlaanderen, gisteren optekenen: "Het is ruimer dan alleen toerisme. Het gaat om een herdenkingsbeleving. De hele communicatie is daarop aangepast. We hebben het niet over toeristen maar over bezoekers. We spreken niet over attracties maar over sites."

Uiteraard zijn er mensen die daar hun boterham mee moeten verdienen. Denk aan hotels, restaurants, gidsen. Ik spreek niet van chocolade, maar ik vind toch ook dat daar niets verkeerd mee is. Ik denk dan ook dat de toon en stijl van Vlaanderen in dit kader heel goed zitten.

De voorzitter: De heer Verfaillie van Veurne heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Voorzitter, het is goed dat de minister-president telefonisch contact heeft opgenomen met onze eregouverneur. Hij is waarschijnlijk wat verkeerd geciteerd, zoals de minister-president stelt. (*Gelach. Opmerkingen*)

Onze eregouverneur heeft vooral federale taken. Vooral Vlaanderen trekt de kar, en het doet dit zeer goed. Vlaanderen organiseert veel activiteiten en ondersteunt veel gemeenten financieel.

Minister-president, op het werkveld zien wij wel veel private bedrijven en organisaties met initiatieven afkomen. Soms doen ze de zotste voorstellen eerst, om mee te kunnen – tussen aanhalingstekens – 'genieten' van de herdenkingsactiviteiten. We moeten nog altijd het bos door de bomen kunnen zien. Het is goed dat de activiteiten geconcentreerd worden door de lokale besturen. We moeten ook af van de concurrentie tussen de steden en gemeenten. Sommige politici roepen op tot frontvorming tegen een bepaalde stad. We kunnen elkaar enkel positief bevruchten. Het zwaartepunt van de activiteiten ligt in Ieper. De rest kan daar perfect zijn wagonnetje aan vasthaken en mee genieten van de 'goodwill'.

Minister-president Kris Peeters: Ik wil herhalen dat alle overheden – gemeentelijk, provinciaal, Vlaams, federaal en zelfs Europees – er zich zeer goed bewust van zijn dat ze projecten met sereniteit moeten aanpakken en organiseren. Daarover bestaat geen enkel misverstand. De projecten die we vanuit Vlaanderen doen, en waar we heel wat middelen in stoppen, dragen daartoe bij en passen in dat kader. Ik ga ervan uit dat u dat weet.

Ik ga er ook van uit dat onze zelfstandige ondernemers zeer goed weten hoe ze dit moeten aanpakken. Er zijn gemeenten waar dat nu al gebeurt. Ze weten zeer goed dat ze niet moeten overdrijven in de commercie, maar dat ze dit goed moeten aanpakken. Mijnheer Sintobin, ik ga ervan uit dat ze dat doen en heb het volste vertrouwen in onze ondernemers. Ze kunnen en zullen initiatieven nemen, ook al gaan die niet uit van de overheid. Het lijkt me vanzelfsprekend dat ze daarvoor ook een financiële return kunnen hebben.

Mijnheer Vanden Bussche, ik ken Paul Breyne al lang als gouverneur en eregouverneur. Ik waardeer hem zeer. Het is alleen jammer dat het zo in de krant is gekomen. Ik laat in het midden of het aan de journalist ligt of aan uitspraken van de eregouverneur, maar het is wel belangrijk dat het niet meer gebeurt op dezelfde manier. Daar heeft niemand baat bij en het kan alleen maar een extra hypotheek leggen op deze belangrijke periode.

De andere sprekers kan ik alleen maar bijtreden. We moeten elkaar goed begrijpen. Het is een uniek gegeven. We ontwikkelen projecten op een goede manier. Het gaat niet over de ene gemeente tegen de andere of over Vlaanderen tegen de rest. Neen, we doen wat we denken te kunnen en moeten doen, en we investeren daar veel middelen in. Minister Geert Bourgeois

coördineert alle projecten, ik doe alleen maar de externe relaties. Ik zal er samen met minister Bourgeois hard aan werken, met de steun van alle parlementsleden – daar ga ik van uit –, zeker degenen die in die prachtige provincie West-Vlaanderen wonen.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Ik onderschrijf het door minister Bourgeois gelanceerde concept ‘Toerisme+’, waarbij met respect voor erfgoed en een correcte historische onderbouw, kwaliteitsvolle evenementen met ruimte voor reflectie worden uitgetekend. Dat loopt goed, denk ik.

Ik ben een beetje sceptisch over het al dan niet juist geciteerd zijn van de commissaris-generaal. Ik heb de indruk dat ik ook niet de enige ben die daar sceptisch over is. Maar goed, laten we dit met de mantel der liefde bedekken. Ik heb absoluut geen probleem met enige economische return. We zijn bezig in een economische omgeving.

Wat ik wel betreurt, zijn uitspraken die focussen op recuperatie. Ik zou in hetzelfde artikel in De Standaard willen verwijzen naar de uitspraken van Piet Chielens, coördinator van het In Flanders Fields-museum, waar hij het heeft over het internationale karakter van het conflict. Hij betreurt ten stelligste dat we honderd jaar na datum op het vlak van kleine spelletjes onder elkaar blijkbaar nog niet veel hebben geleerd.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Güler Turan tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over kredietverstrekking aan kleine ondernemingen

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Minister-president, sinds 2009 heb ik u al enkele vragen gesteld over kredietverlening aan de kmo's. Naar aanleiding van de tweejaarlijkse KeFiK-enquête (Kenniscentrum voor Financiering van KMO) hebben we het daar ook al verschillende keren over gehad. De banken ontkennen dat er een kredietstop was aan de kmo's, en aan de andere kant geven de kmo's aan dat ze het steeds moeilijker hebben.

Het is een vicieuze cirkel. Onze kmo's hebben het inderdaad moeilijk. Als gevolg van de financieel-economische crisis zitten ze in financiële nood. De banken verlenen geen kredieten omdat die bedrijven in financiële nood zitten. We zaten in een vicieuze cirkel, wat de aanleiding was om met een bankenplan te komen. We hebben dat allemaal toegejuicht. Via hoorzittingen in de commissie hebben we daar heel uitgebreid over gehoord. Is er nu sprake van een credit crunch of niet?

Het is nu voor het eerst dat Febelfin toegeeft dat er wel degelijk een probleem is met het verlenen van krediet aan kleinere ondernemingen. Febelfin heeft een boodschap doorgestuurd dat de economie in het gedrang kan komen en dat de rentabiliteit van de banken moet stijgen. Zij worden onder druk gezet om goedkopere kredieten te verlenen aan kleinere bedrijven.

U bent met het bankenplan bezig. U bent in overleg met de sector. De werkgeversorganisaties reageren een beetje opgelucht omdat er uiteindelijk wordt toegegeven dat de kredietverlening niet loopt en dat een op vier van de kmo's die kredieten niet kan krijgen. Dat zal de reden zijn waarom er in januari en februari van dit jaar al 2000 bedrijven failliet zijn gegaan.

Minister-president, hoe reageert u op de kritiek van Febelfin? Wat is de stand van zaken van de uitvoering van het bankenplan?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw Turan, u hebt daar terecht al een aantal keren een vraag over gesteld. Deze problematiek gaat u, mijzelf en andere leden van dit parlement ter harte. Er is in het verleden al heel wat gediscussieerd over de vraag of er nu sprake is van een credit crunch, een kredietschaarste in het Nederlands, en waar die vandaan komt. Volgens de banken is er geld genoeg, maar zijn er te weinig projecten.

Febelfin heeft gezegd dat er minder kredieten worden verstrekt. Het aantal kredieten is gedaald en ook de niet-rentevoorwaarden zijn strenger geworden. Het gaat dan bijvoorbeeld over de waarborg op de omvang van het krediet. Dat toont nog eens aan dat we met het bankenplan de juiste initiatieven hebben genomen.

De financieel-economische omstandigheden mogen voor de banken geen excuus zijn om te hoge eisen te stellen aan de individuele ondernemers. Ik kan begrip opbrengen voor de rentabiliteit van de banken vanuit hun invalshoek. Zij hebben echter de belangrijke taak om de economie de nodige zuurstof te geven via de kredietverschaffing.

Ik wil verder de nadruk leggen op het bankenplan en ook de nodige initiatieven nemen. Vorige vrijdag hebben wij Gigarant en de Winwinlening goedgekeurd. Het ontwerp van decreet is nu naar de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) voor advies. Wij hebben ook de overheidswaarborgen verlengd. Ook inzake de wederbeleggingsvergoeding die op federaal niveau moet worden aangepakt, zitten we op schema. Verder is er de korte termijn, het kaskrediet en een omzendbrief inzake knipperlichten die na afstemming met Febelfin is verzonden aan de banken.

Over crowdfunding hebben we een overleg georganiseerd. Daarover loopt verder studiewerk. De kmo-portefeuille werd aangepast en de energiebeleidsovereenkomsten met de financiële sector werden goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Minister Van den Bossche is daarmee bezig.

Wij volgen deze problematiek van heel dichtbij. Wij hebben het bankenplan en zullen de banken verder aanmoedigen om die kredieten, zeker voor kleine en middelgrote ondernemingen verder te verschaffen en geen eisen te stellen die niet verantwoord zijn vanuit hun rentabiliteit. Ik heb net dan over zaken zoals Basel III.

Mevrouw Güler Turan: Minister-president, ik steun u volledig in uw reactie op Febelfin dat zij de financieel-economische situatie niet mogen gebruiken om de kredietverlening aan kmo's verder te verstrengen. Die banken zijn immers ook vooral gered met het geld van de belastingbetalers.

U hebt vandaag nog niets gezegd over de ondersteuning van het kredietdossier. Ook de kmo's moeten verder worden ondersteund bij het opstellen van een dossier om een krediet te kunnen krijgen. Anderzijds moeten de banken ook transparanter werken ten aanzien van de ondernemer. De ondernemer moet weten wat er niet in orde is met het dossier en dat eventueel kunnen aanpassen. De vraag naar transparantie aan de banken is vandaag meer dan ooit aan de orde, zeker wanneer ze nu zelf toegeven dat de kredietverlening aan de kmo's niet goed verloopt.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, u weet dat ik een grote believer ben van uw kmo-bankenplan. Als Vlaamse overheid nemen we daar een 'second loss' van 75 miljoen euro met een multiplicatorwerking van dertien. Dat is een enorme hefboom. In totaal zou er bijna 1 miljard euro vrijkomen voor de kmo's.

Wat me opvalt in dit dossier is dat de communicatie van Febelfin plaatsvindt een week voordat u uw eerste decretale initiatieven aankondigt. In de commissie – ik was daar aanwezig – gaf Febelfin de indruk dat er bijna geen credit crunch was. We hebben hen echt geteased om hun een uitspraak te ontlokken. Nu plots geven ze toe – mevrouw Turan geeft het aan – dat er een crunch is. Minister-president, vraagt Febelfin in de onderhandelingen

andere, nieuwe voorwaarden? Want ze geven te kennen dat ze het moeilijk hebben met het financieren van kmo's.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Minister-president, het is een oud zeer: het is tragisch dat kleine bedrijven verhoudingsgewijs minder toegang hebben tot kapitaal dan grote bedrijven. Febelfin bevestigt dit jammer genoeg. Het wordt eigenlijk nog erger, maar dat wisten we al.

Kleine ondernemingen hebben sowieso al minder kennis van maatregelen, subsidies of kredietverstrekking. Het grote probleem blijft dat de door de overheid gewaarborgde leningen te weinig bekend zijn bij de kleine ondernemingen. Initiatieven gericht naar de kmo's komen daardoor meestal ten goede aan de middelgrote en grote ondernemingen. Die hebben daar recht op, maar wij moeten ervoor zorgen dat er net iets meer aandacht gaat naar de kleine ondernemingen.

Minister-president Kris Peeters: Neen, mijnheer Vereeck. Uw vraagstelling doet me vermoeden dat u Febelfin verdenkt van snode plannen wat de timing en dergelijke betreft. Dat is nooit uit te sluiten natuurlijk, maar bij mijn weten is dat niet het geval. Ook de Nationale Bank heeft zaken gelanceerd. Wij gaan geen andere voorwaarden aanvaarden dan deze die zijn afgesproken. Het KMO-fonds kan inderdaad oplopen tot 1 miljard euro. Het zijn verschillende banken en niet Febelfin die een fonds maken. De banken zijn volop bezig met de organisatie ervan.

Mijnheer Deckmyn, wat u zegt over de kleine ondernemers, is heel terecht. Meestal is er ook nog discussie over de vennootschapsvorm, over persoonlijke aansprakelijkheid enzovoort. Ik ken die materie uit mijn vorig leven vrij goed. Er moet extra aandacht aan worden besteed. We gaan met de organisaties die daarvoor goed geplaatst zijn, verder praten. Zij hebben naast de banken de taak om dat op een goede manier aan te pakken. Ook de coaching, mevrouw Turan, moet meer en meer ingang vinden, net zoals de kmo-portefeuille.

Professor Daems zegt dat ook in het SALK-plan (Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat). Dat zijn belangrijke en interessante instrumenten. Het is voor mij geen enkel probleem om die kleine ondernemingen mee te nemen. De suggesties zijn geformuleerd om daar zo snel mogelijk verder werk van te maken. Als het bankenplan rond is, zullen we het zo snel mogelijk realiseren.

Mevrouw Güler Turan: Het is een heel grote uitdaging om de belangen van onze kmo's, het kloppend hart van onze economie, te verzoenen met de vereisten van de banken en hun verwachtingen qua rentabiliteit. Het is goed dat we ze onder controle houden en wijzen op hun verantwoordelijkheid.

We zullen dit dossier vanuit het parlement verder opvolgen in het belang van onze economie. Misschien is het ook heel belangrijk dat u een strakke timing opstelt voor de uitvoering van het bankenplan en dat we het stap per stap zo snel mogelijk uitvoeren.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Martine Fournier tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de geplande sluiting van 43 werkwinkels door de VDAB en de gevolgen hiervan voor de zwakste werkzoekenden

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Voorzitter, minister, beste collega's, wellicht zijn er maar weinigen onder u die niet weten wat een werkwinkel is. Het is een locatie waar verschillende

organisaties samengebracht worden onder één dak. Men wordt er geholpen bij het zoeken naar en hopelijk ook het vinden van werk. Dat gebeurt op een heel laagdrempelige manier, het is een eerste stap naar werk.

In de commissie heeft VDAB-topman Fons Leroy begin februari meegedeeld dat er een heel grote herstructurering op komst is: 43 werkwinkels zouden sluiten. De vrees van veel commissieleden, en ondertussen ook van lokale besturen en anderen, is terecht: dit zal een heel grote impact hebben op het grootste deel van de mensen die werk zoeken, namelijk de kansgroepen, allochtonen, laaggeschoolden en 50-plussers. Dat blijkt ook uit de cijfers, want van de groep werkzoekenden die de werkwinkel bereikt, behoort 81 procent tot de kansgroepen.

Minister, deze mensen uit de kansgroepen worden het eerste slachtoffer van de economische crisis. Vreest u niet dat het voor die mensen nog moeilijker zal zijn om aan werk te geraken?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, mevrouw Fournier, neen, ik denk dat niet.

Het optimaliseren van de werking is een permanente opdracht van de VDAB en het is bijna een plicht om efficiëntiewinsten te boeken. De randvoorwaarde die zich bij die optimalisering van de werkwinkel opdringt, is natuurlijk dat niemand uit de boot valt, niet de zwakste werkloze, geen enkele werkloze, ook geen werknemer, maar ook geen werkgevers. Iedereen moet bereikt blijven worden.

Maar – en dit is belangrijk – dit voorstel is gebaseerd op een ervaring van het vergroten van de schaal van werkwinkels in Antwerpen. Het houdt ook rekening met de bestaande mobiliteitsstromen tussen gemeenten. Zo bekijkt men bijvoorbeeld waar men vanuit een bepaalde gemeente gaat winkelen.

Ik heb een vijftal bedenkingen die ik heel snel zal meegeven. Ten eerste gaat een werkloze gemiddeld één keer per maand naar de werkwinkel.

Ten tweede weet u ook dat werk vinden onder de kerktoren maar weinigen lukt. Wie naar de werkwinkel gaat, één keer per maand, en zich daarna voor het werk moet verplaatsen, zal ook op de ene of de andere manier mobiel moeten zijn.

Ten derde weet u wellicht ook dat er niet in elke gemeente een werkwinkel is. Bovendien hebben niet alle werkwinkels dezelfde diensten, en ook niet alle werkwinkels zijn altijd allemaal open. Hetzelfde doet zich hier voor, we kunnen een efficiëntiewinst boeken.

Ten vierde, de basisdienstverlening van de VDAB verschuift steeds meer naar de computer en het gratis telefoonnummer, want ook die is belangrijk.

Ten slotte – en het is niet voor niets dat ik dit punt als laatste neem – voorziet de VDAB erin dat hij in afspraak met de lokale entiteiten de begeleidings- en bemiddelingsactiviteiten ter plaatse kan komen doen. We zitten nu nog altijd in een consultatiefase, dat weet u, met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de lokale besturen. Er is ook aan de raad van bestuur van de VDAB, aan alle sociale partners – en ik ben er zeker van dat zij zich ook bekommeren om de laagst geschoolden en de mensen die het moeilijkst op de arbeidsmarkt komen – gevraagd om nu opmerkingen op de voorstellen te geven. Ik heb begrepen dat ze tegen midden april antwoord moeten geven, zodat dan in mei in de raad van bestuur van de VDAB met de sociale partners een beslissing kan worden genomen.

Mevrouw Martine Fournier: Minister, dank u voor deze uitleg. Ik ben het volledig met u eens dat er een optimalisatie moet gebeuren en dat er moet worden bespaard, dat is zeker mijn punt niet. Ik ben het ermee eens dat gebruik moet worden gemaakt van de hedendaagse communicatie en dat de werkzoekende een grotere inspanning moet doen, ook letterlijk qua afstand.

Ik vrees enigszins dat de afstand voor bepaalde laaggeschoolden te groot zal blijven. Wat de hedendaagse communicatiemiddelen betreft, vrees ik dat de taal tot problemen kan leiden. Het is voor anderstaligen niet zo evident een sms te sturen of op de website een vacature in te vullen. Ik vrees dat op dat vlak bepaalde problemen kunnen ontstaan.

Mijn grootste vrees is door de minister eigenlijk zelf aangehaald. Het gaat om de samenwerking met de lokale besturen. Ik vrees dat bepaalde mensen die echt van plan zijn werk te zoeken bij de lokale besturen en bij de OCMW's zullen aankloppen. Dat zal een bijkomende taak van de OCMW's worden. De OCMW's kunnen nu echter al geen bijkomende taken meer aannemen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, het is absoluut niet de eerste keer dat we tijdens een plenaire vergadering over de dienstverlening door de VDAB discussiëren. Het patroon is steevast hetzelfde. We vragen ons af of de VDAB over voldoende middelen beschikt om de vragen te beantwoorden. De minister verklaart dan dat het streven naar efficiëntie uiteraard een belangrijke doelstelling is.

Ik vraag me af of we dat debat niet eens moeten omkeren. We zouden eens objectief en heel duidelijk moeten afspreken wat een werkzoekende van de VDAB mag verwachten en wat de VDAB van de werkzoekenden verwacht. Vervolgens kunnen we het budget dan in functie van de conjunctuur en van de vraag bepalen.

Mevrouw Fournier, ik pleit ervoor alle actoren rond de tafel te brengen. Ik pleit voor een goede samenwerking, onder meer met de OCMW's. De OCMW's kennen de mensen die het op de arbeidsmarkt het moeilijkst hebben heel vaak het best.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Voorzitter, ik wil me bij de bezorgdheid van mevrouw Fournier aansluiten. Wat de VDAB wil doen, komt neer op het in te sterke mate wegsnijden van een aantal middelen. We moeten rekening houden met het rendement van de werkwinkels. Ik denk dan specifiek aan de kansarmen en aan de kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt.

Ik verwijs in dit verband naar een studie van het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA). Minister Bourgeois heeft daarstraks ook al naar het HIVA verwezen. Uit die studie blijkt dat de werkwinkels wel degelijk de kwetsbare en moeilijk te bereiken groepen op de arbeidsmarkt bereiken. Nu worden de werkwinkels echter weggesneden.

Ik begrijp eigenlijk niet dat de Vlaamse Regering enerzijds voluit voor een activeringsbeleid gaat, en anderzijds de toegang tot de arbeidsmarkt voor bepaalde doelgroepen sterk bemoeilijkt.

Minister Philippe Muylers: Onze ervaringen in Antwerpen hebben ons een aantal zaken geleerd. Ik geef even zes voorbeelden.

Ten eerste, door de werkwinkels samen te brengen, zijn er geen sluitingsdagen meer. Nu zijn de werkwinkels soms een op twee dagen gesloten. Er zullen ook minder wachtrijen zijn.

Ten tweede, er is meer expertise aanwezig. We mogen niet vergeten dat echt gespecialiseerde hulp voor wie dat echt nodig heeft in een werkwinkel haast nooit te krijgen is. Die hulpverlening is vrij algemeen. Mensen worden, onder meer door middel van de tendering, naar de specifieke dienstverlening doorverwezen. De gespecialiseerde maatwerkbegeleiding is in de meeste werkwinkels niet te vinden. Dat moet elders gebeuren. Het is daarvoor niet nodig de werkwinkels te optimaliseren.

Ten derde, beter en centraler gelegen werkwinkels kunnen ook beter worden ingericht.

Ten vierde, er is ruimte voor specifieke bemiddelingsacties. We hebben in Antwerpen gemerkt dat het aantal spontane bezoekers ten gevolge van de samenvoeging is gestegen.

Ten vijfde, de verhouding tussen de investeringen en de kostprijs per klant wordt kleiner dan nu het geval is. De heer Van Malderen heeft ervoor gepleit naar de middelen te kijken. Ik ben ervan overtuigd dat de VDAB die optimalisering niet enkel omwille van de middelen overweegt: het gaat erom een betere en efficiëntere werking tot stand te brengen en de mensen op de juiste manier te bereiken. Wat zijn we met een werkwinkel die slechts twee op vijf dagen open is en die een gering aanbod heeft? Dit lijkt me de juiste werkwijze.

Zoals ik al heb vermeld, krijgt iedereen nog de kans hier advies over te verlenen. De beslissing is nog niet genomen.

Ten zesde, als laatste punt komt ik terug op een punt van mevrouw Fournier. In elke gemeente waar de toestand zal wijzigen, zal de VDAB het lokaal bestuur aanspreken. Het is de bedoeling samen na te gaan hoe dat best kan worden georganiseerd. Een samenwerking met het OCMW is zeer nuttig. Het is onder meer om die reden dat we de samenwerking tussen het OCMW en de VDAB in het zogenaamde ‘Werk-Welzijnsdecreet’ sterk in de verf zetten.

Mevrouw Martine Fournier: Dank u, minister. Ik onthoud dat er een heel goed overleg gaat zijn met de verschillende actoren. Ik hoop dat u zeker al onze bezorgdheden, hier geuit door de verschillende fracties, zult meenemen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

VOORSTEL VAN DECREET van de heer Chokri Mahassine, de dames Tinne Rombouts en Danielle Godderis-T’Jonck, de heren Philippe De Coene, Jan Durnez en Marius Meremans en mevrouw Yamila Idrissi houdende wijziging van het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector, wat de verdeling betreft van de middelen voor de aanvullende subsidie voor tewerkstelling binnen de sector gemeentelijk jeugdwerkbeleid – 1878 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 4

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van de heer Chokri Mahassine, aanwezig, mevrouw Tinne Rombouts, afwezig, mevrouw Danielle Godderis-T’Jonck, aanwezig, de heer Philippe De Coene, afwezig, de heer Jan Durnez, afwezig, de heer Marius Meremans, aanwezig, en mevrouw Yamila Idrissi, afwezig, houdende wijziging van het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector, wat de verdeling betreft van de middelen voor de aanvullende subsidie voor tewerkstelling binnen de sector gemeentelijk jeugdwerkbeleid.

De algemene bespreking is geopend.

Als u een voorstel van decreet indient, moet u de elementaire beleefdheid hebben om hier aanwezig te zijn. Ik stel voor dat we eerst de leden oproepen.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 17.07 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 17.12 uur.*

■

VOORSTEL VAN DECREET van de heer Chokri Mahassine, de dames Tinne Rombouts en Danielle Godderis-T'Jonck, de heren Philippe De Coene, Jan Durnez en Marius Meremans en mevrouw Yamila Idrissi houdende wijziging van het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector, wat de verdeling betreft van de middelen voor de aanvullende subsidie voor tewerkstelling binnen de sector gemeentelijk jeugdwerkbeleid – 1878 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 4

Algemene bespreking (*Voortzetting*)

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking van het voorstel van decreet van de heer Chokri Mahassine, de dames Tinne Rombouts en Danielle Godderis-T'Jonck, de heren Philippe De Coene, Jan Durnez en Marius Meremans en mevrouw Yamila Idrissi houdende wijziging van het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector, wat de verdeling betreft van de middelen voor de aanvullende subsidie voor tewerkstelling binnen de sector gemeentelijk jeugdwerkbeleid.

Mevrouw Kindt, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Els Kindt: Het voorstel van decreet werd uitvoerig toegelicht door de hoofdindiener, de heer Mahassine. Iedereen heeft er zich unaniem achter geschaard. In de hoorzittingen werd zowel de Jeugdraad als Formaat gehoord. Zij waren uiterst tevreden. Het voorstel werd unaniem goedgekeurd. Er zijn enkele amendementen, die ook unaniem werd goedgekeurd en die werden opgesteld naar aanleiding van de opmerkingen van de heer Caron.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Jo de Roo was een beroepsrenner in de periode van Rik Van Looy, die zowel Parijs-Tours als Parijs-Brussel heeft gewonnen. Het was een heel bekende renner in de jaren 60.

De heer Jo De Ro: Ik zal zelfs meer zeggen, mijnheer Van Rompuy. Hij heeft in 1965 ook de Ronde van Vlaanderen gewonnen.

Voorzitter, collega's, ik wou even ons stemgedrag, dat positief gaat zijn, toelichten, omdat er ook bedenkingen zijn. Onze fractie zal dit voorstel van decreet en het in de commissie geschreven amendement mee goedkeuren. Ons stemgedrag sluit aan bij en ligt in de lijn van eerdere stemmingen, over het decreet Lokaal Jeugdbeleid en het decreet dat we vandaag aanpassen via het voorliggende voorstel van decreet. Het voorstel van decreet brengt volgens ons onder andere meer transparantie in een sector waar die transparantie zeker welkom is, maar, collega's, ja, er is een belangrijke 'maar'.

Wie het voorstel van decreet heeft gelezen, heeft kunnen vaststellen dat er in de toelichting veelvuldig wordt verwezen naar een besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 2012 dat de beleidsprioriteiten vastlegt voor het gemeentelijk jeugdbeleid. In dat besluit bepaalt de Vlaamse Regering onder andere hoe het deel van de middelen dat bestemd is voor maatschappelijk kwetsbare jongeren wordt verdeeld. Daar is, in tegenstelling tot het decreet op zich, wel een probleem.

In de commissie heb ik mijn verbijstering al kenbaar gemaakt over het feit dat, in vergelijking met eerder gehanteerde criteria voor het verdelen van die middelen, steden als Halle, Dendermonde en Vilvoorde en gemeenten als Liedekerke, Asse en Denderleeuw uit de boot vallen. Minister Smet zei hierover aan het eind van zijn antwoord op mijn vragen – ik citeer letterlijk: “Ik denk dat we een eerlijke en noodzakelijke keuze hebben gemaakt, een keuze die hier en daar een wat verrassend resultaat kan opleveren, maar een resultaat dat gebaseerd is op een meetbaar profiel van de gemeente zelf en niet op basis van onze perceptie daarover.”

Met dat antwoord zeg je tegen de gemeentebesturen: “Jullie denken dat er een probleem is. Jullie hebben de perceptie dat er maatschappelijk kwetsbare jongeren zijn in jullie gemeenten, maar dat klopt niet. Het is maar perceptie.” De cijfers van de Vlaamse Regering tonen aan dat er in Vilvoorde, Halle of Liedekerke geen problemen zijn of dat ze niet groot genoeg zijn om bij de 55 gemeenten te behoren waar de Vlaamse Regering extra middelen aan geeft om te werken met die maatschappelijk kwetsbare jongeren.

Voorzitter, collega's, ik wil vandaag bij de stemming van dit decreet toch een aantal zaken duidelijk stellen. Het is zeer raar dat voor de Vlaamse Regering, steden als Dendermonde, Halle en Vilvoorde geen problemen zouden hebben of te weinig maatschappelijk kwetsbare jongeren, maar als we kijken naar cijfers van diezelfde Vlaamse Regering voor andere beleidsdomeinen zoals Onderwijs, Integratie, Werk of Welzijn, merken we dat die steden en gemeenten vaak wel opgenomen worden, zelfs niet als laatste van de rij maar als probleemsteden en probleemgemeenten.

Ten tweede kom ik even terug op het zware woord ‘perceptie’. Is het echt een perceptieprobleem en vormen maatschappelijk kwetsbare jongeren geen objectief probleem in de zeven steden en gemeenten die door deze regeling uit de boot vallen?

Zonder de gemeenten en steden op te noemen die wel middelen krijgen, neem ik er even de objectieve tabel van de Vlaamse Regering bij, en ik vergelijk een willekeurige gemeente met de stad die ik het beste ken van de lijst uit de boot gevallen steden en gemeenten, namelijk Vilvoorde. Niet om mijn stad voor te trekken, maar wel omdat ik ze het beste ken en het voor mij makkelijker is om te vergelijken.

De willekeurige gemeente – ik noem geen naam – heeft ongeveer 2500 jongeren tussen 0 en 25 jaar. Daarvan groeien er 5 op in een kansarm gezin, 59 zijn langdurig werkloos, 68 zitten in de bijzondere jeugdbijstand, 2 jongeren krijgen het bestaansminimum, 38 zitten er in het buitengewoon onderwijs, 10 in het deeltijds beroepssecundair onderwijs en ten slotte zijn er 100 jongeren uit die gemeente die in het voltijds beroepsonderwijs zitten. Deze criteria zijn bepaald om in te schatten hoe groot het probleem van de maatschappelijk kwetsbare jongeren in de bewuste gemeente of stad is.

Voor Vilvoorde gaat het over volgende cijfers. In mijn stad zijn er 13.190 jongeren tussen 0 en 25 jaar. 26 groeien er op in een kansarm gezin, 148 zijn langdurig werkloos, 139 zitten in de bijzondere jeugdbijstand, 47 krijgen het bestaansminimum, 268 zitten in het buitengewoon onderwijs, 34 in het deeltijds beroepssecundair onderwijs en 513 zitten in het voltijds beroepssecundair onderwijs. De cijfers zijn dus 2 tot 20 keer hoger dan voor de willekeurig gekozen gemeente. 2 tot 20 keer hoger.

Eén cijfer heb ik nog niet gezegd. Dat is de hoeveelheid middelen, de euro's die de Vlaamse Regering zal geven aan beide steden uit het voorbeeld. Wel, ik zal jullie niet langer in spanning houden. De eerste gemeente zal de komende jaren 18.000 euro krijgen. Vilvoorde, met cijfers die voor alle criteria hoger liggen, krijgt 0 euro. Vilvoorde heeft objectief gezien voor deze regering geen probleem, het is perceptie.

Op die manier krijgen de woorden ‘objectiviteit’ en ‘perceptie’ een wel heel zure nasmaak bij lokale besturen, zeker als we weten dat de toegekende en de niet toegekende middelen gelden voor de hele legislatuur van de gemeenten. Vilvoorde, Denderleeuw, Liedekerke, Drogenbos, Halle, Asse en Dendermonde krijgen dus geen geld in 2014, maar ook niet in 2015, 2016, 2017, 2018 en 2019.

Voorzitter, collega's, met dit decreet en met andere decreten die deze materie vatten, is geen probleem. Dit parlement, deze parlementsleden hebben hun werk gedaan, maar het probleem ligt bij de Vlaamse Regering, die bij de invulling van deze decreten haar werk niet goed heeft gedaan. En dat is niet alleen spijtig voor de parlementsleden die hieraan gewerkt hebben, het is vooral spijtig voor al die gemeentelijke diensten die met deze middelen in het verleden schitterend werk leverden en dit in de toekomst niet meer gaan kunnen doen. In het bijzonder

is het spijtig voor die honderden maatschappelijk kwetsbare jongeren waarvan nu gezegd wordt dat ze eigenlijk niet behoren tot een maatschappelijk kwetsbare groep, maar tot een gepercipieerd kwetsbare groep.

Ik dank de collega's voor de aandacht en hoop namens die zeven steden en gemeenten en die honderden jongeren dat de Vlaamse Regering haar besluit van november 2012 zal aanpassen en verbeteren. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Voorzitter, in het decreet van 2004 zijn er vijf sectoren – het lokaal cultuurbeleid, het gemeentelijk jeugdwerkbeleid, het sociaal-cultureel volwassenenwerk, het landelijk jeugdwerk en de musea – onderscheiden waarover de ex-DAC-middelen worden herverdeeld. De voorbije jaren is dat al geregeld voor vier sectoren. Met dit voorstel van decreet zal dat nu ook gebeuren voor de sector van het gemeentelijk jeugdwerkbeleid.

De regeling moet zeker in werking treden op 1 januari 2014. De Vlaamse Regering heeft nu nog enkele maanden om de nodige uitvoeringsbesluiten te nemen. Daarbij moeten ook de sociale partners, de jeugdsector dus, worden betrokken. Het kader is er nu. Het is aan de regering om de concrete invulling te geven. Het is dus aan de minister van Jeugd om hier nu snel werk van te maken.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (*Zie Parl.St. VI.Parl. 2012-13, nr. 1878/4*)

– De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

■

ONTWERP van aanpassing van de werkingsbegroting van het Kinderrechtencommissariaat voor het begrotingsjaar 2013

– 46-A (2012-2013) – Nr. 1

Bespreking en stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van aanpassing van de werkingsbegroting van het Kinderrechtencommissariaat voor het begrotingsjaar 2013.

De bespreking is geopend.

De heer Van Rompuy, secretaris, heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Collega's, het gaat om een aanpassing van de werkingsbegroting van het Kinderrechtencommissariaat voor het begrotingsjaar 2013. Begin van dit jaar hebben wij afscheid moeten nemen van een medewerkster van het commissariaat, die een heel waardevolle bijdrage leverde. We hebben haar moeten vervangen via een selectieprocedure. Uiteraard konden we dat niet voorzien in onze budgetten. Anderzijds hebben we nu een overschot op de personeelskosten. Hierbij stellen we een verschuiving voor

van 8000 euro van het krediet personeelskosten naar het krediet werkingskosten. De globale begroting 2013 werd niet gewijzigd.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat het ontwerp van aanpassing van de werkingsbegroting van het Kinderrechtencommissariaat voor het begrotingsjaar 2013 eenparig is aangenomen? (*Instemming*)

Dan is aldus besloten.

■

VOORSTEL VAN DECREET van de heer Chokri Mahassine, de dames Tinne Rombouts en Danielle Godderis-T'Jonck, de heren Philippe De Coene, Jan Durnez en Marius Meremans en mevrouw Yamila Idrissi houdende wijziging van het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector, wat de verdeling betreft van de middelen voor de aanvullende subsidie voor tewerkstelling binnen de sector gemeentelijk jeugdwerkbeleid – 1878 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
102 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

U moet zich volgende week niet ongerust maken. De vergadering wordt dan voorgezeten door mevrouw Heeren.

Mevrouw Veerle Heeren: Voorzitter, heel graag, maar ik zal er niet zijn, want ik ga met de commissie Wonen naar Londen.

De voorzitter: Dan zal de vergadering worden voorgezeten door mevrouw Dillen.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 20 maart 2013 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.25 uur.*

■

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri, Dirk de Kort.

Afwezig met kennisgeving

Robrecht Bothuyne, Frank Creyelman, Karim Van Overmeire: ambtsverplichtingen;

Matthias Diependaele, Fientje Moerman, Johan Verstreken: door Vlaams Parlement toegestane zending;

Irina De Knop, Sas van Rouveroj, Gerda Van Steenberge: familieverplichtingen;

Else De Wachter, Yamila Idrissi, Christian Van Eyken, Linda Vissers: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Chris Janssens

■

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius

Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Khadija Zamouri

■